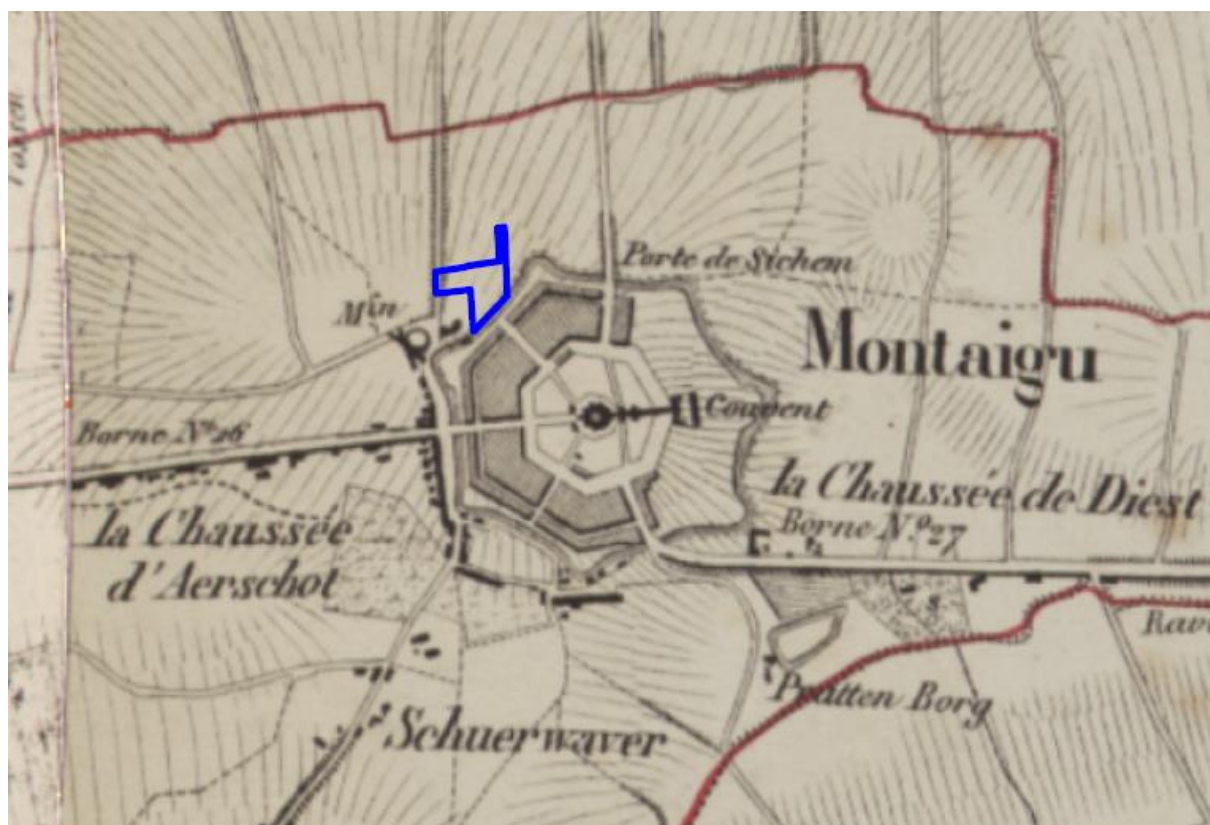

Archeologienota

Scherpenheuvel – Zichem (Scherpenheuvel), Noordervest - Molenstraat

Deel I: Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

Projectcode: 2021F320

HAAST

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegestemd onderzoek

verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R., (2021), Scherpenheuvel – Zichem (Scherpenheuvel), Noordervest – Molenstraat, archeologienota, HAAST-rapport 2021-33, Bree, D/2021/12654/33

Rik van de Konijnenburg, Grauwe Torenwal 6/00/1 - B-3960 Bree (BE)
Mob. 0496 209 018 - e-mail: rik@konijnenburg.com

© 2021 HAAST bvba, *Grauwe Torenwal 6/00/1, B-3960 Bree*

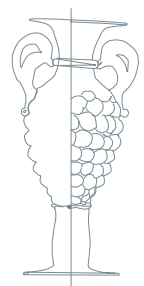
Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2021/12654/33

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

COVERFOTO: Situering van het projectgebied op de Vandermaelenkaart (1846 – 1854), bron: geopunt.be

Inhoud

Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

1. Beschrijvend gedeelte
 - 1.1 Administratieve gegevens
 - 1.2 Archeologische voorkennis
2. Onderzoeksopdracht
3. Werkwijze
4. Assessment rapport
 - 4.1 De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied
 - 4.2 Historische situering
 - 4.3 Archeologische situering
5. Besluit
 - 5.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen
 - 5.2 Advies en afweging van de onderzoeksmethoden
6. Synthese
 - 6.1 Samenvatting gespecialiseerd publiek
 - 6.2 Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek
7. Bibliografie
8. Figurenlijst
9. Bijlagen

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

Projectcode	2021F320
Actoren	Rik van de Konijnenburg, OE/ERK/Archeoloog/2015/00041
Provincie	Vlaams Brabant
Stad	Scherpenheuvel – Zichem
Deelgemeente	Scherpenheuvel
Site	Noordervest – Molenstraat
Kadastrale gegevens	Scherpenheuvel-Zichem Afd 1, Scherpenheuvel, sectie A, percelen 74z, 75k, 75l, 75m, 75s, 78g, 76m, 78f, 79r, 78n, 78m, 76l, 79s
Oppervlakte onderzoeksgebied	6193 m ²
Kadastraal percelenplan	Fig. 2
Topografische kaart	Fig. 3
Relevante termen thesauri OE	bureauonderzoek

Bounding

Box:

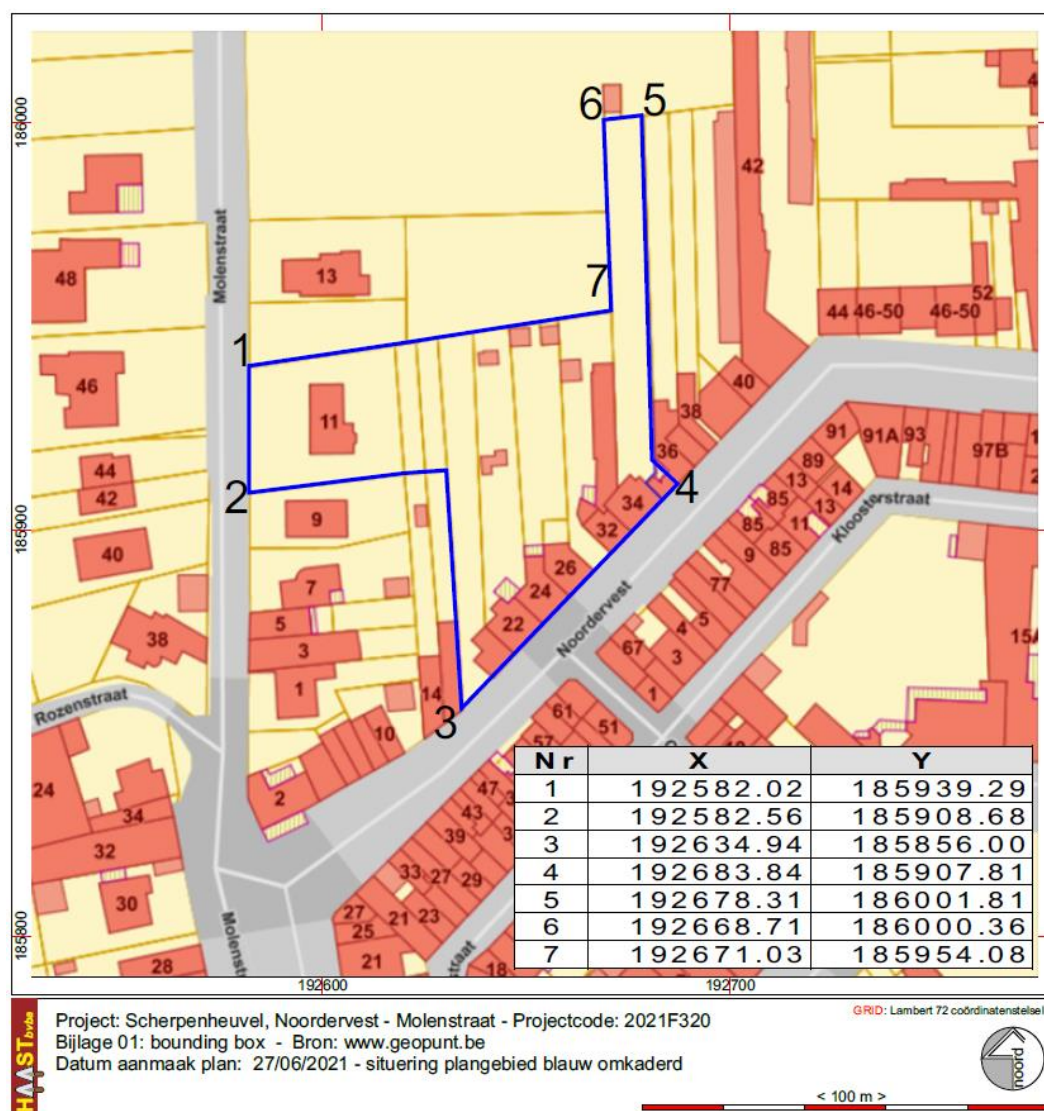

Fig. 1: Bounding Box

Kadastrale gegevens: Scherpenheuvel-Zichem Afd 1, Scherpenheuvel, sectie A, percelen 74z, 75k, 75l, 75m, 75s, 78g, 76m, 78f, 79r, 78n, 78m, 76l, 79s, totale oppervlakte: 6193 m²

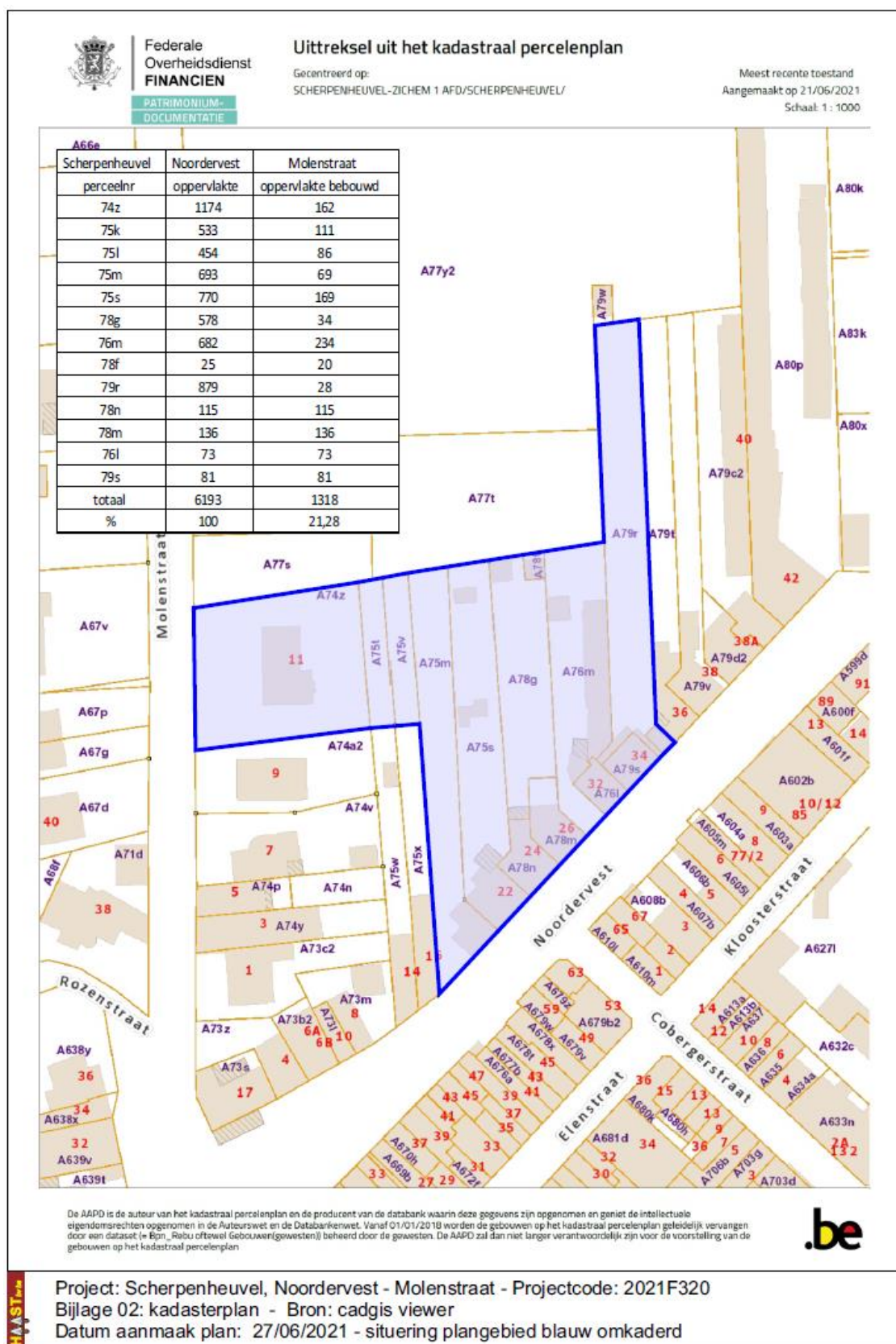

Fig. 2 Situering van het onderzoeksgebied op het kadasterplan, situatie 2021, (cadgis viewer grand public)

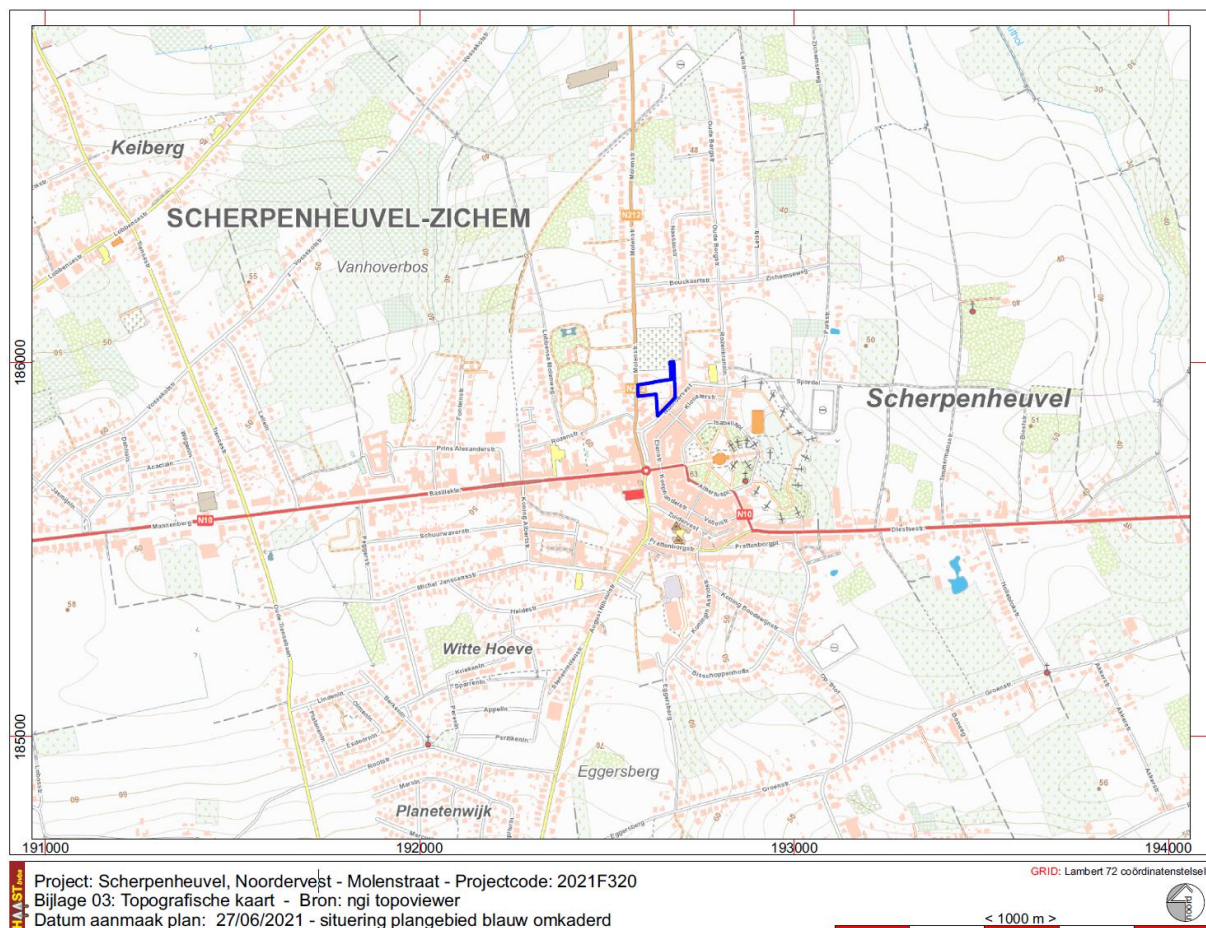

Fig. 3 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart 1/10.000. © NGI & cartoweb

1.2. Archeologische Voorkennis

Er is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd binnen de grenzen van het projectgebied.

2. Onderzoeksopdracht

Randvoorwaarden: Uitstel van veldwerk is gerechtvaardigd aangezien een aantal van de af te breken woningen nog bewoond zijn. Juridische en maatschappelijke redenen kunnen dus aangevoerd om het uitstel van veldwerk te verechtaardigen.

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag stedenbouwkundige omgevingsvergunning.

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat enerzijds het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en anderzijds het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016 en latere wijzigingen.

Overwegende dat,

- de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning een privaatrechtelijk rechtspersoon is,
- de aanvraag geen betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering,
- de aanvraag geen betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden,
- de percelen waarop de vergunning betrekking heeft niet geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,
- de betrokken percelen niet volledig gelegen zijn buiten woon- of recreatiegebied,
- de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft meer dan 3000m² bedraagt, **(6193 m²)**
- de geplande ingreep in de bodem groter is dan 1000m², (afbraak: 1318 m², nieuwbouw kelder: 2900 m²)

Dan dient een in akte genomen archeologienota te worden toegevoegd bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem.

Vraagstelling

Het bureauonderzoek heeft tot doel het projectgebied archeologisch te evalueren op basis van bestaande bronnen en de impact van de geplande werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed te bepalen. Dit houdt in dat er informatie wordt verzameld over de mogelijke aanwezigheid of afwezigheid van archeologisch erfgoed binnen het projectgebied. De kenmerken, de relatie met het omringend landschap, de bewaringstoestand en de waarde van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed worden ingeschat. Ook de manier waarop de geplande bodemingrepen worden uitgevoerd maakt deel uit van de evaluatie.

Het bureauonderzoek formuleert een antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- welke evolutie kende het gebruik van het terrein?
- wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

Beschrijving van de geplande werken

Beschrijving van het project zoals opgenomen in de nota voorontwerp¹: *Het project **molenVeste** situeert zich tussen de Noordervest, deel van de zevenhoekige plattegrond van de historische stad, en de Molenstraat.*

Oude en leegstaande huizen, bijgebouwen, aanbouwen, vrijstaande paviljoenen en opslagruimtes worden afgebroken en vervangen door nieuwe gebouwen met hoofdzakelijk woonentiteiten. Aan de Noordervest zijn enkele ruimtes voorbehouden aan handel of diensten. In de hoop dat deze op termijn, als de economie terug aantrekt, worden ingevuld met volwaardige bestemmingen: horeca, kleinhandel of diensten.

¹ Beschrijvende nota, voorontwerp nieuwbouwproject wonen & handel molenVeste, bron: architectuur blockx

Een gemeenschappelijke kelder, bereikbaar vanaf een inrit aan de Molenstraat, biedt ruimte aan autostaanplaatsen, fietsstallingen en bergingen. Door dit ondergronds te organiseren ontstaat meer ruimte voor groenaanleg bovengronds. Vanuit deze kelder zijn de woningen (en enkele handelsruimten) per trap of lift bereikbaar.

De gemeente wenst dat er een zone voor een openbare binnenstraat die aansluit bij de Molenstraat, zodat de nutsleidingen probleemloos tot in het binnengebied kunnen aangelegd worden en de gebouwen koppelen met de nodige voorzieningen. Deze zone dient 8 meter breed te zijn, terwijl de verharding beperkt mag blijven tot 5 meter. Het is op deze binnenstraat dat de toegang van de parkeerkelder zijdelings aansluit.

Het grote reliëfverschil van het terrein is een interessant, maar moeilijk gegeven. Het hoogteverschil tussen de Molenstraat en de Noordervest bedraagt bijna 5 meter. En het verloop is bovendien grillig. Dit niveauverschil wordt ten volle benut, zodat de wagens reeds gelijkvloers bovenkomen in de binnenstraat en vanaf daar kunnen doorrijden naar de Molenstraat met ruim overzicht op deze straat. De voortuinstrook wordt met laag groen beplant en hoogstambomen worden verder van de weg geplaatst, zodat een goede doorkijk gegarandeerd blijft.

Aan de Noordervest sluit een wandel- en voetpad aan in de as van de Cobergerstraat. Dit pad daalt richting Molenstraat. Bewoners en bezoekers bereiken zo veilig de ingangen.

Het project omvat twee fasen: fase 1, de afbraak van alle bestaande constructies binnen het projectgebied. Die constructies omvatten woonhuizen en aanhorigheden met een reeks rijwoningen aan de Noordervest en één vrijstaande woning aan de Molenstraat. Alle woningen zijn aan de straatzijde voorzien van kelders. Achter de woonhuizen zijn aanbouwingen zoals garages, tuinhuisjes en één kapelletje. De mogelijkheid om het kapelletje te behouden wordt nog overwogen. De af te breken constructies beslaan een oppervlakte van in totaal 1318 m².

Fase 2 is de nieuwbouw. Er wordt voorzien in de bouw van een garage- en bergingenkelder die zich uitstrekt over nagenoeg het volledige projectgebied. Deze kelder beslaat een oppervlakte van 2900 m². De kelder, een betonnen koffer die meteen als fundering dient voor de bovenbouw, zal aangezet worden op dieptes afhankelijk van het terreinreliëf. Zo zal het noordelijke deel van de kelder, met inrit vanuit de Molenstraat, aangezet worden op 55,17 m TAW, het huidige maaiveld niveau is licht dalend van west naar oost, van 59,25 m TAW naar 58,75 m TAW. De voorziene uit te graven diepte wat dat terreindeel betreft bedraagt dus 4,08 m tot 3,58 m. In het centrale deel is het kelderniveau voorzien op 56,46 m TAW terwijl daar het huidige maaiveld van zuid naar noord daalt van 59,60 m naar 58,75 m TAW. De uit te graven diepte varieert wat betreft het centrale kelderdeel van 3,14 m tot 2,29 m. Het meest zuidelijke deel van de kelder, een dubbele kelder, parallel aan de Noordervest zal aangezet worden op +54,38 m TAW, 6,08 m onder het bestaande niveau dat gesitueerd is op 61,25 m TAW.

Algemeen kan dus gesteld dat het terrein over een oppervlakte van 2900 m² tot minstens een gemiddelde diepte van 3 meter zal uitgegraven worden voor aanleg van de bouwput van de nieuwbouw en tot 6 m aan de Noordervest. De uit te graven bouwput valt helemaal samen met al de af te breken woningen. Aan de Noordervest zal de impact op de oorspronkelijke bodemopbouw minder ingrijpend zijn gelet op de reeds aanwezige, en uit te breken kelders onder de woningen. Wat betreft de woning aan de Molenstraat is het niet helemaal duidelijk of die woning volledig of deels onderkelderd is. In elk geval zal de nieuwe kelder volledig vernietigend zijn voor eventueel aanwezige archeologische sporen.

De nutsvoorzieningen zullen aangesloten worden enerzijds op de nutsvoorzieningen aan de Noordervest en anderzijds aan de nutsvoorzieningen aan de Molenstraat. Beide wegen zijn uitgeruste wegen wat betreft algemene nutsvoorzieningen.

De buitenaanleg voorziet in de aanplant van een aantal bomenrijen langsheen de perceelsgrenzen. Doorheen het complex en parallel aan de noordgrens wordt een fiets- en voetgangerspad aangelegd in een waterdoorlatend materiaal voor wat betreft de delen van het pad die niet over de te bouwen kelder gelegen zijn. Op perceel A79r, het noordelijke deel, zal een infiltratiebekken voorzien worden voor opvang van hemelwater. Dat bekken, met een langwerpige onregelmatige ovaalvorm, zal ca. 30 cm diep worden uitgegraven en beplant met sterk waterbehoevende planten. Het infiltratiebekken beslaat een oppervlakte van ongeveer 74 m².

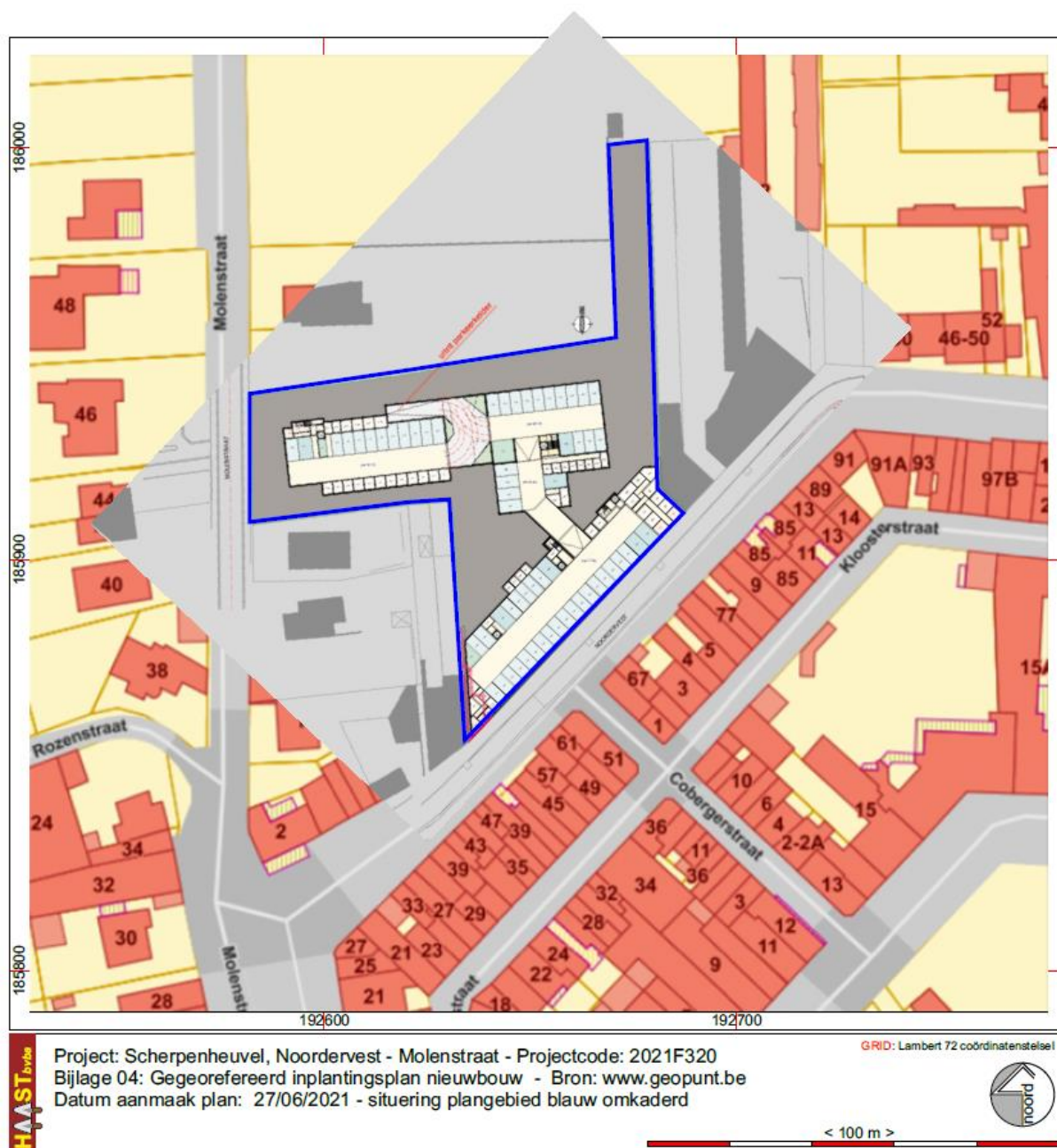

Fig. 4: gegeorefereerd inplantingsplan van het nieuwbouwproject (kelderplan)

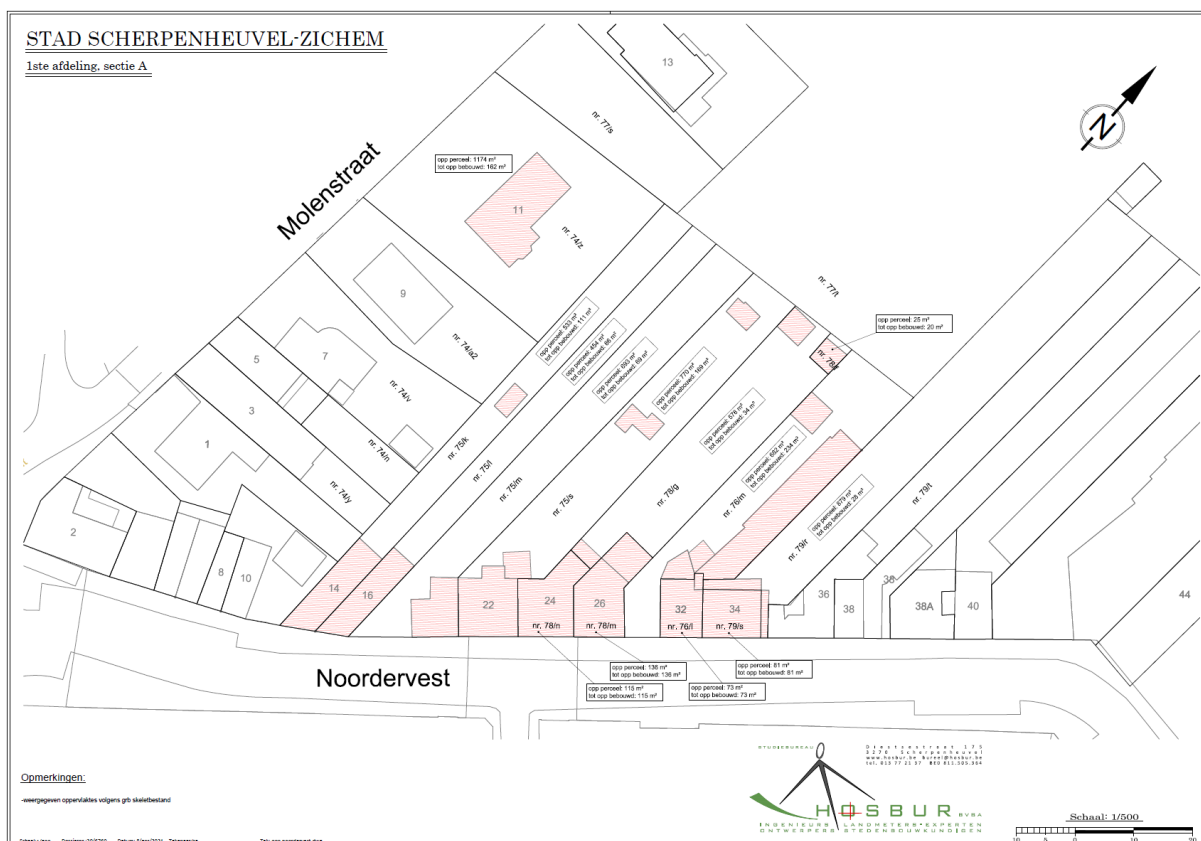

Fig. 5: Opmetingsplan bestaande toestand en oppervlaktes van de bebouwing zoals aangereikt

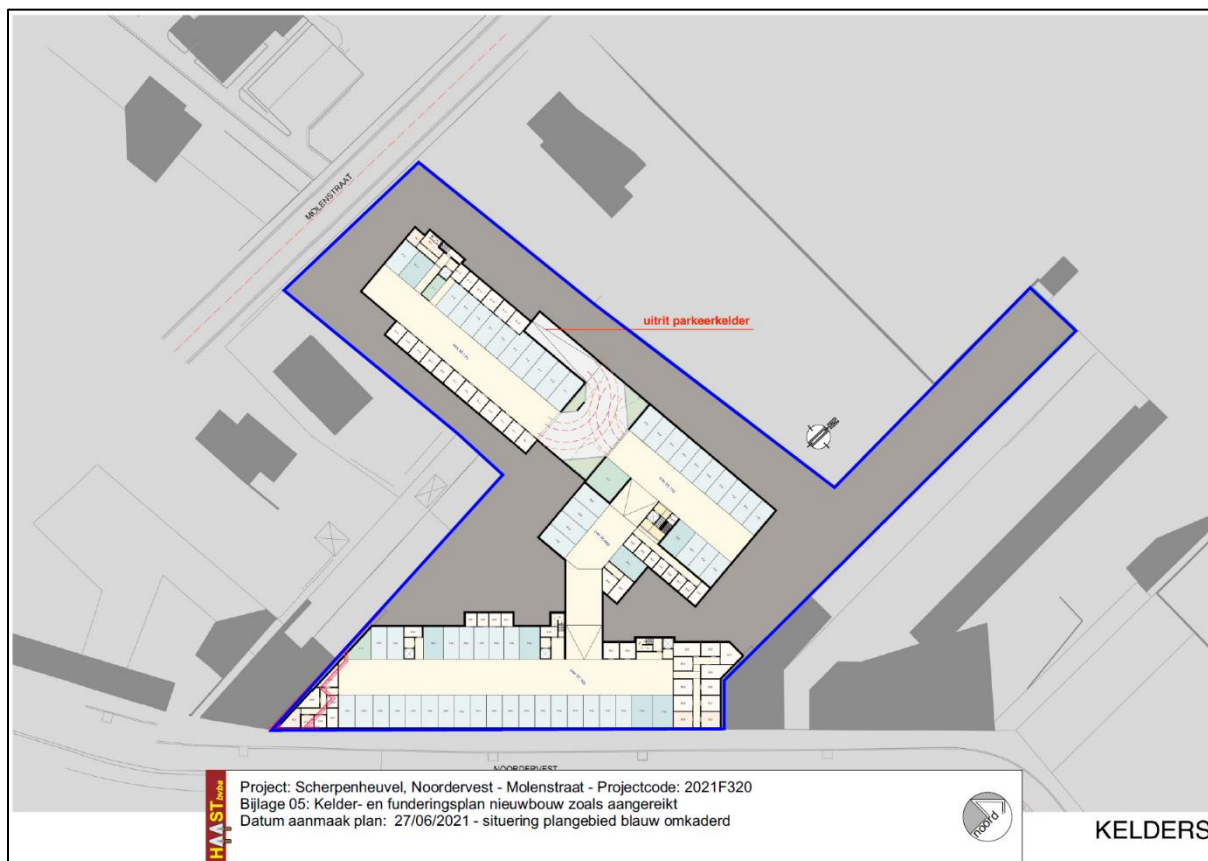

Fig. 6: kelderplan van de nieuwbouw zoals aangereikt

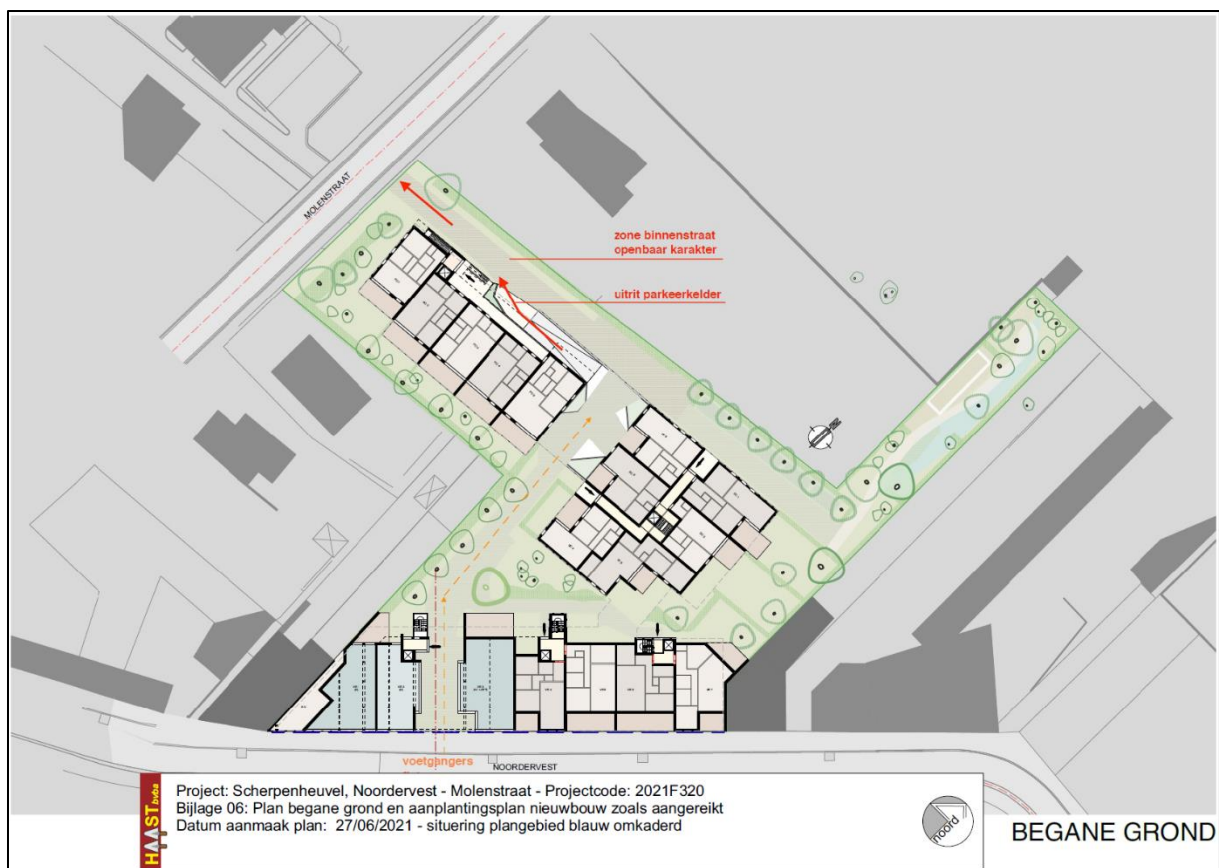

Fig. 7: plan “Begane grond” van de nieuwbouw zoals aangereikt

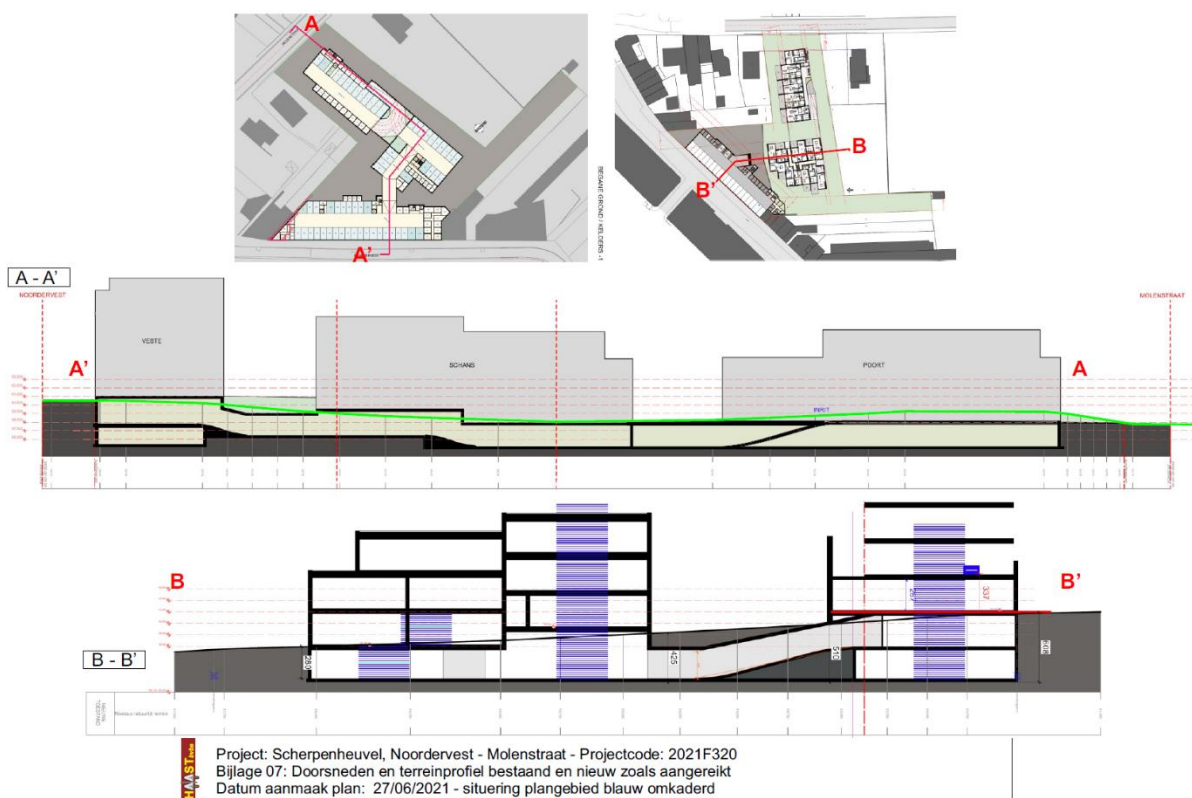

Fig. 8: Terreinsnede en doorsnede van de nieuwbouw zoals aangereikt

3. Werkwijze

Met dit bureauonderzoek willen we inzichten krijgen in de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het onderzoeksgebied en de omgeving. Die inzichten worden verder getoetst aan de geplande ingrepen in de bodem. Het doel is te bepalen in hoeverre verder archeologisch onderzoek aangewezen is om zo te komen tot een programma van maatregelen teneinde de archeologische waarde en mogelijke kennisvermeerdering op archeologisch vlak voor de site en de omgeving van het projectgebied in te kunnen schatten. Om een antwoord te formuleren op de gestelde onderzoeksvragen werden diverse bronnen geraadpleegd waarvan de referenties gebundeld werden in de bibliografie.

Om een inzicht te krijgen in de archeologische kennis betreffende het gebied werd de Centraal Archeologische Inventaris geraadpleegd (cai.onroerenderfgoed.be en geo.onroerenderfgoed.be) en de verslagen van eerdere onderzoeken op aanpalende percelen.

Wat betreft de landschappelijke ligging, de tertiairgeologische en quartairgeologische gegevens en de geomorfologie werd gebruik gemaakt van de websites www.geopunt.be en <https://dov.vlaanderen.be>. Via geopunt werden de historische kaarten geraadpleegd (Ferrariskaart, Vandermalenkaart, Atlas der Buurtwegen, Popp-kaart), evenals luchtfoto's van het projectgebied van 1971 tot en met 2020; enkel de betekenisvolle foto's werden in deze studie opgenomen. Via het Cartesiusportaal werden de historische topografische kaarten geconsulteerd, ook hier werden enkel de betekenisvolle kaarten opgenomen. Het kadasterplan werd opgevraagd via de publieke cadgis viewer van de federale overheid (<https://eservices.minfin.fgov.be/ecad-web/#/>).

Alle gebruikte rasterdatasets werden opgehaald via Web Map Service of als geotiff beschikbaar via de geoloketten van de Federale en Vlaamse overheden. De verwerking van de gegevens en aanmaak van de kaarten voor de archeologienota gebeurde met PYTHAGORAS en CORELDRAW x8 software.

4. Assessmentrapport

4.1. De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied

Geografische en topografische situering

Het projectgebied is gelegen aan de Noordervest net grenzend aan de contouren van de voormalige gracht en wal van de Scherpenheuvelse zevenhoek. Het projectgebied reikt aan de noordwestzijde tot aan de Molenstraat; de straat werd genoemd naar de molen die voorheen op de hoek van deze straat met de Noordervest stond. Vlak achter, ten noorden, van het projectgebied bevindt zich het kerkhof van Scherpenheuvel. Rondom het projectgebied kan gesproken worden van een vrij verstedelijkt gebied met ten noorden en westen eerder een vorm van residentiële wijk terwijl aan de vesten rijwoningen gebouwd zijn.

Het terrein daalt van zuidwest naar noordoost met aan de zuidzijde, Noordervest, een gemiddeld TAW-niveau van 60,50 m² en aan de uiterste noordelijke grens een TAW-niveau van +55,40 m; een daling van 5,10 m over een afstand van ca. 120 m. Van west naar oost, van de Molenstraat naar de oostelijke grens van het projectgebied daalt het terrein van 58,24 m TAW naar 57,84 m TAW over een afstand van 100 m.

² TAW-niveaus gecapteerd van het digitaal hoogtemodel, terreinmodel 1m zoals weergegeven op www.geopunt.be

Hydrografisch gezien bevindt het projectgebied zich in het Demerbekken en het stroomgebied van de Schelde. Lokaal wordt het gebied ontwaterd door een aantal kleine beekjes zoals de Vossekothol³, die op 600 m ten westen van het projectgebied gesitueerd is.

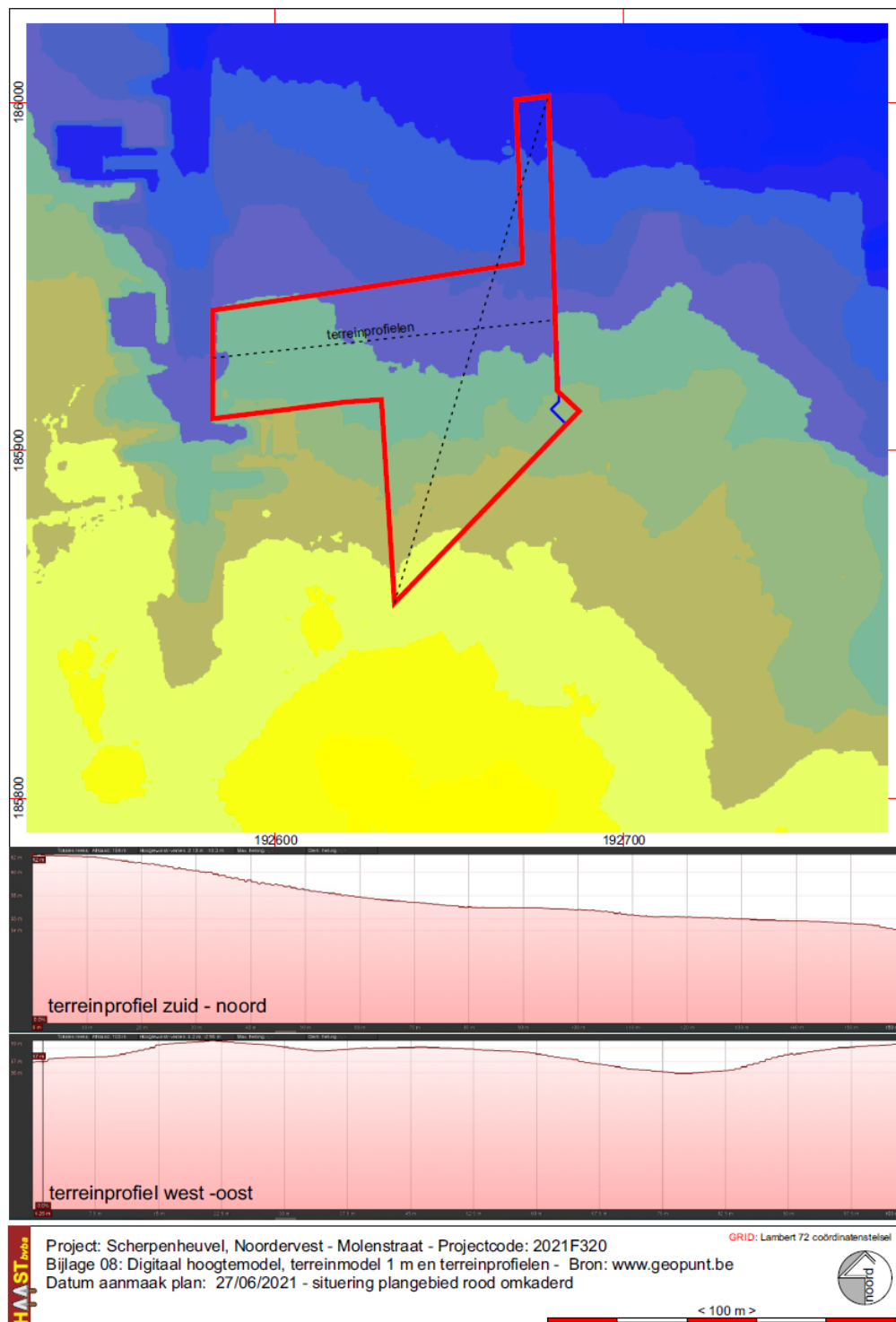

Fig. 9: Geïnterpoleerd digitaal hoogtemodel en terreinprofielen © Geopunt.be

³ Beekje genoemd naar het gehucht Vossekothol (KEMPENEERS, P., LEENDERS, K., MENNEN, V. en VANNIEUWENHUYZE, B (2016) De Vlaamse Waternamen. Verklarend en geïllustreerd woordenboek, Deel 1: De provincies Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Peeters – Leuven, p. 335.

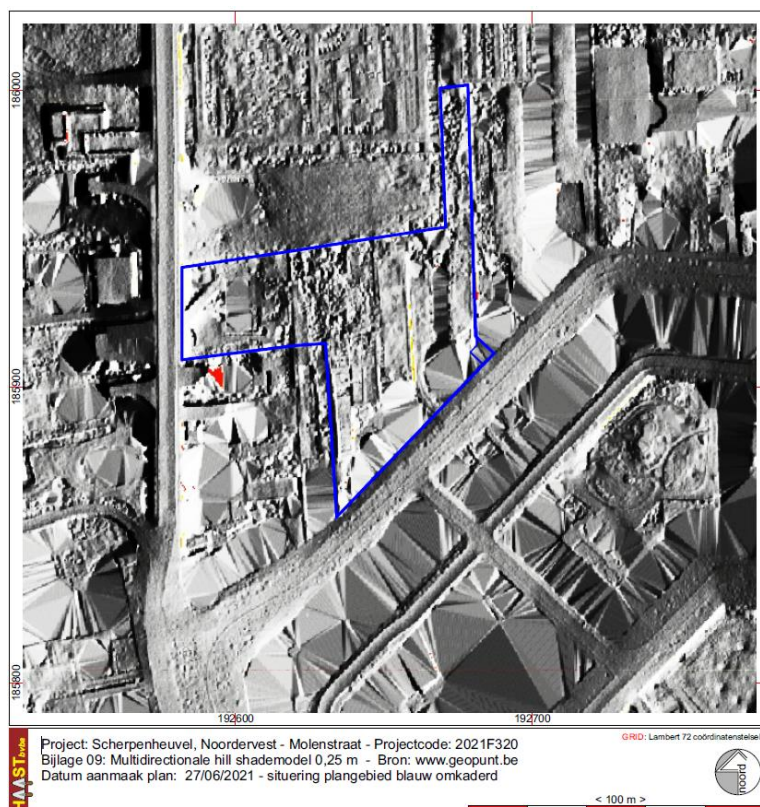

Fig. 10: Multidirectionale hill shademodel 0,25 m © geopunt.be

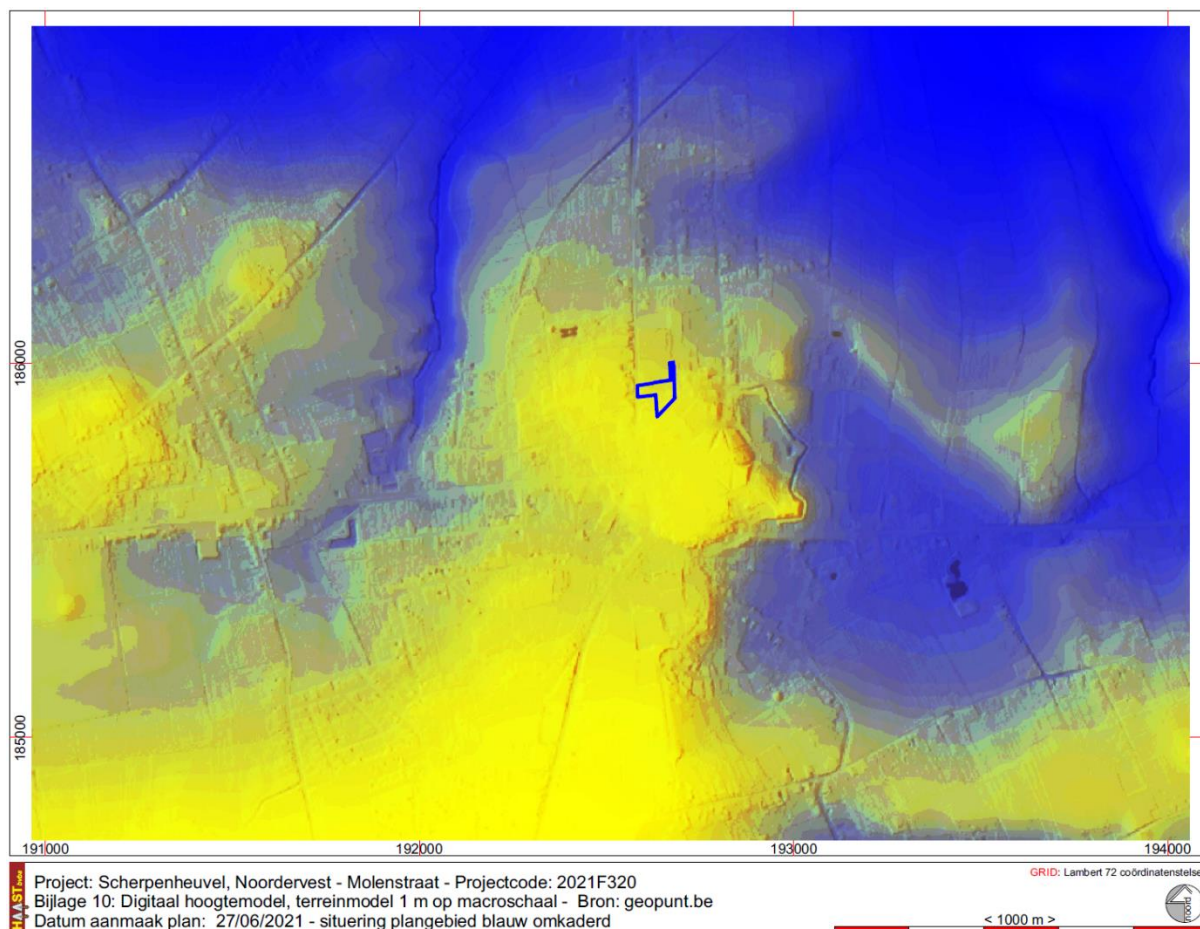

Fig. 11: Geïnterpoleerd digitaal hoogtemodel op macroschaal © geopunt.be

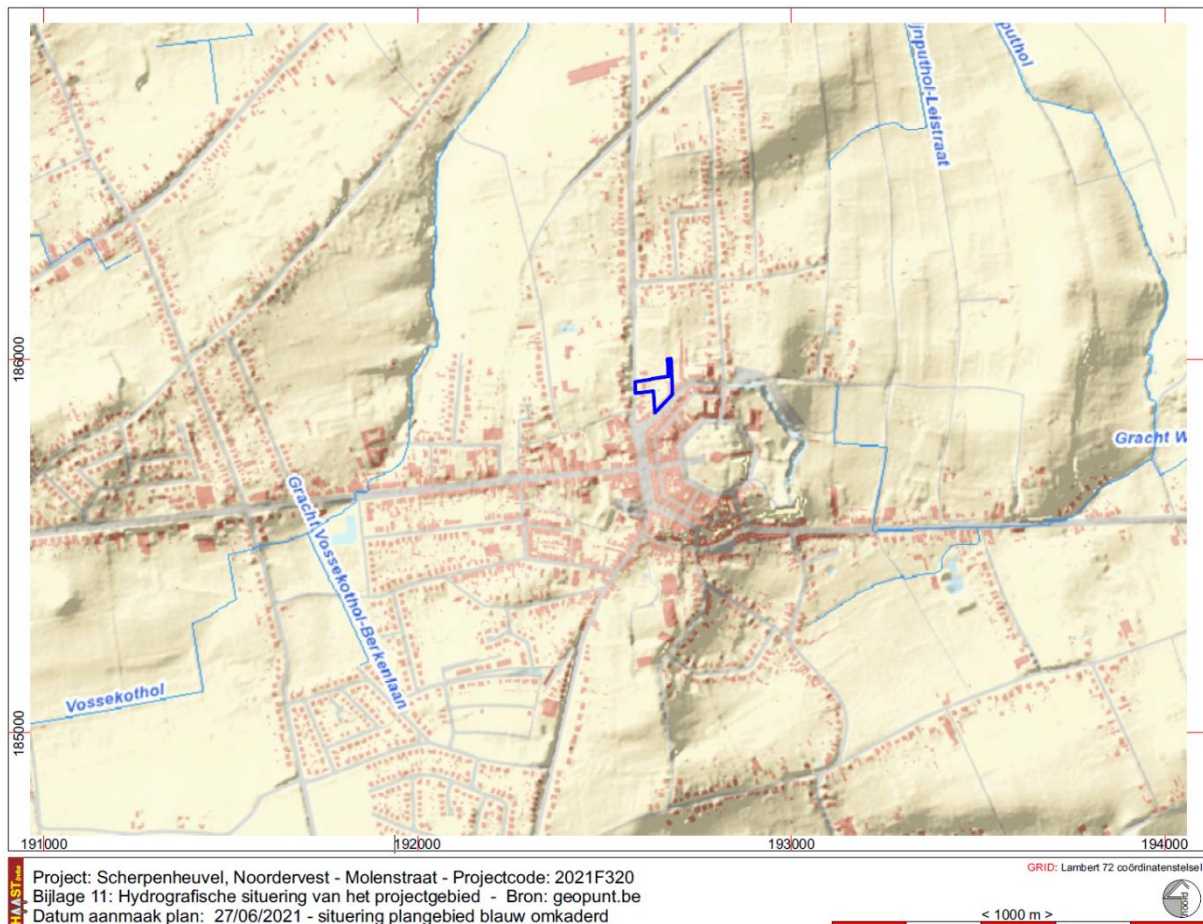

Fig. 12: Situering van het onderzoeksgebied op de Vlaamse Hydrografische Atlas 2016. © Geopunt.be

Geologische en bodemkundige situering

Op de **tertiairgeologische kaart** is het projectgebied gelegen in de Formatie van Diest. Deze Formatie bestaat uit heterogeen groen tot bruin zand met meerdere grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken en kleirijke horizonten. Het heeft een schuine gelaagdheid en glauconiet- en micarrijke horizonten. Deze werd afgezet tijdens het neogeen en bestaat uit groen tot bruin grof zand en is heterogeen opgebouwd: grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken, kleirijke horizonten, glauconietrijke en micarrijke horizonten. Ze vertoont een schuine gelaagdheid. De afzettingen van de formatie van Diest zijn de geologische getuigen van het geleidelijk terugtrekken van de zee als gevolg van de verkoeling van het klimaat vanaf 6 à 7 miljoen jaar geleden.

Op de **quartaargeologische kaart** is het projectgebied gelegen in een zone die geclassificeerd wordt als profieltype 1. Hier bevinden zich bovenop de tertiaire lagen eolische afzettingen uit het weichseliaan (laat-pleistoceen), mogelijk vroeg –holoceen. Mogelijk bevinden er zich ook hellingsafzettingen uit het quartair.

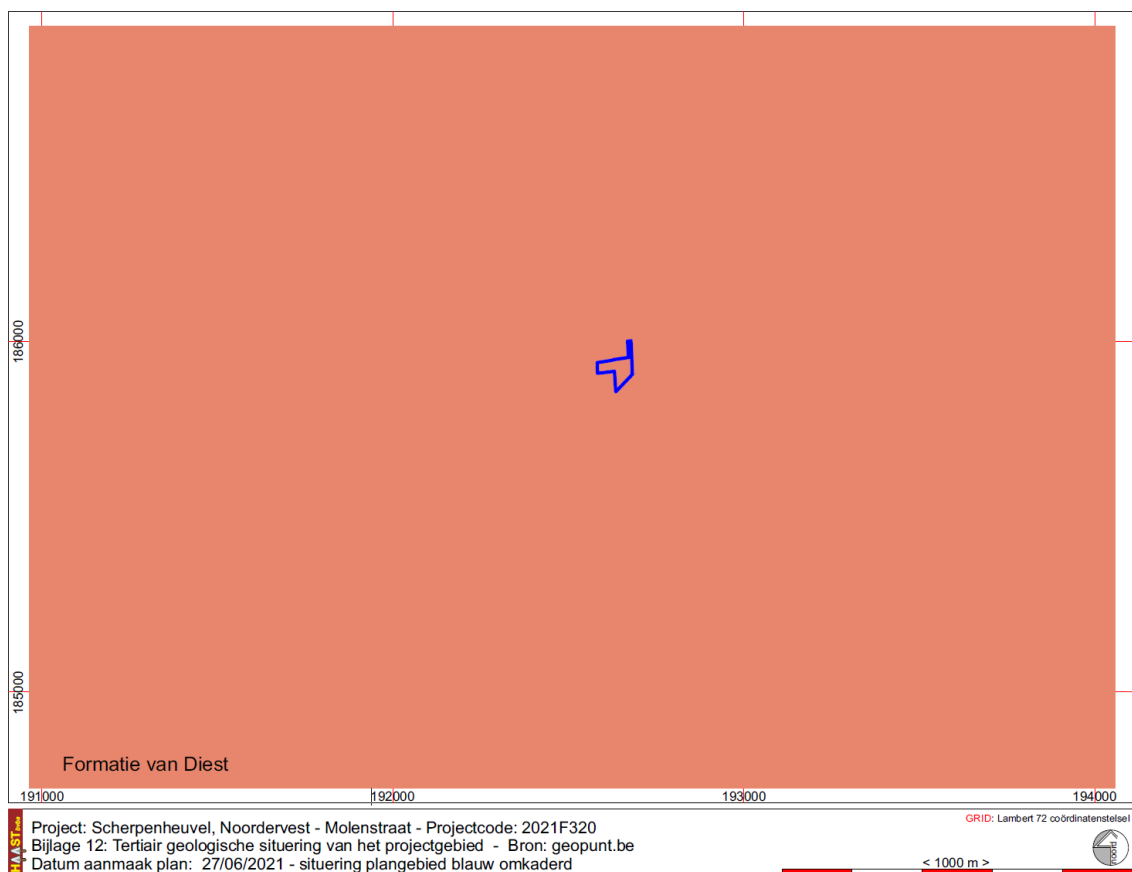

Fig. 13: Het onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart © Databank Ondergrond Vlaanderen.

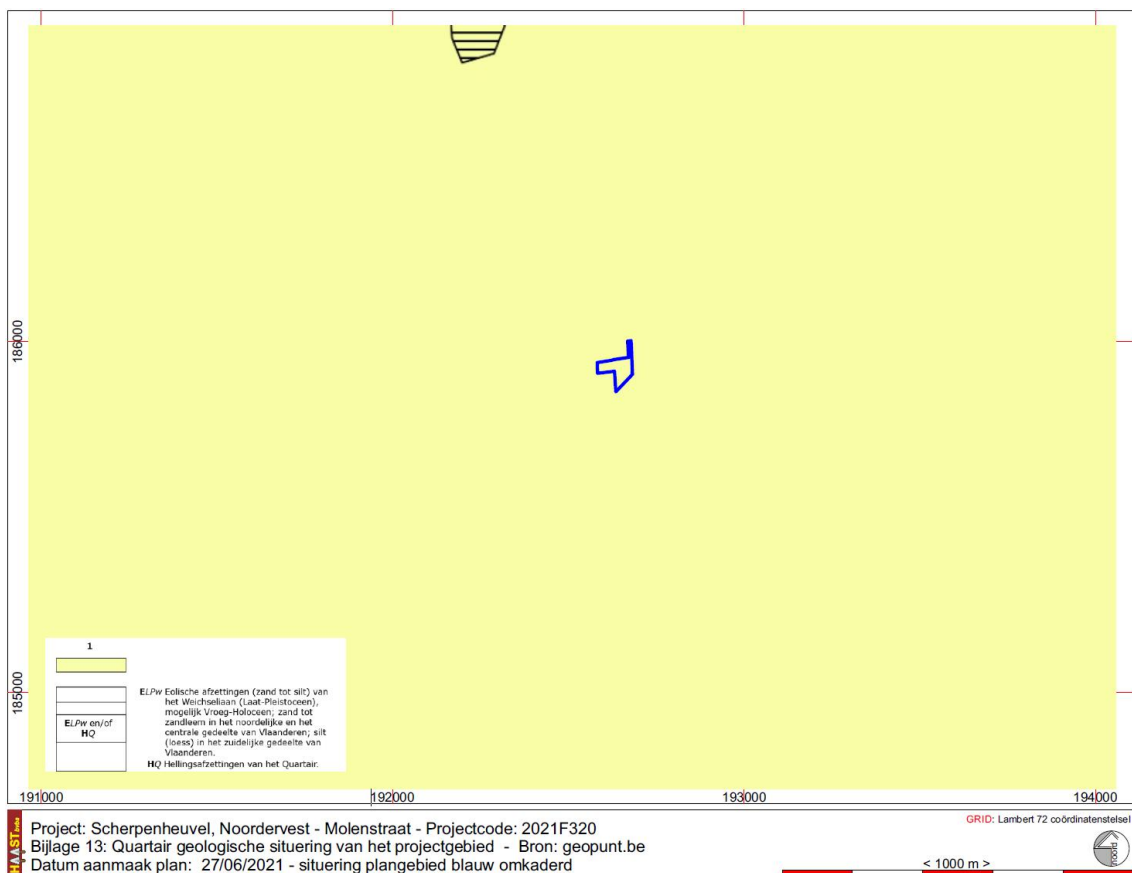

Fig. 14: Het onderzoeksgebied op de quartairgeologische kaart © Databank Ondergrond Vlaanderen.

Op de **bodemkaart** volgens Belgische classificatie bevindt het projectgebied zich volledig binnen terrein geclassificeerd als OB. Bodemtype OB staat voor een bebouwde oppervlakte. Er is bijgevolg niks bekend over de exacte bodemopbouw. Ten noordwesten en noordoosten komt een wScfc bodem voor. Mogelijk was het projectgebied oorspronkelijk deel van die bodemserie aangezien ze zowel ten noordwesten als ten noordoosten van het projectgebied gekarteerd werd.

Een wScfc-bodem⁴ is een lemig zandbodem, matig droog, met weinig duidelijke humus en/of ijzer B-horizont, **variante met diepe ijzer B horizont op geelachtig of groenachtig materiaal; klei-zandsubstraat beginnend op geringe diepte**. De Podzolen Scf en Scg en het complex ScF vertegenwoordigen matig droge gronden met wisselende dikte van de grijze of bruin-grijze humeuze bovengrond waarin geheel of gedeeltelijk het uitlogingshorizont verwerkt is. Bij Scf beginnen de roodachtige of bruinachtige roestvlekken tussen 60 en 90 cm diepte. Deze horizont vertoont een zwak ontwikkeld ijzer B horizont, soms ook met illuviale humus aangerijkt. Bij Scg bestaat de B horizont meestal uit een humus- (Bh: zwart-bruin) en een ijzeraanrijking (Bir: bruin). De humuspodzol heeft uitsluitend een bruine Bh. De C horizont is roestig vanaf 60-90 cm. Scf en Scg hebben een gunstige waterhuishouding in de winter; meestal te droog in de zomer vooral wanneer de Podzol B sterk ontwikkeld is en verkitting vertoont. De geschiktheid houdt verband met de dikte van de humeuze bovengrond. De bodems komen in aanmerking voor weinig eisende teelten.

Profiel : Scf heeft dezelfde morfogenetische kenmerken als Sbf; tussen 60 en 90 cm diepte komen gleyverschijnselen voor (roestvlekken in glauconietarm materiaal of helgele tinten in glauconietrijk materiaal).

Waterhuishouding : soms iets te droog; de aanwezigheid van een weinig doorlatend substraat beïnvloedt de inwendige drainering gunstig.

Volgens de WRB (World Reference Base) is die wScfc-bodem geclassificeerd als een Rustic Podsol terwijl heel

het projectgebied gekarteerd is als Technosol, een antropogene bodem (wit ingekleurd).

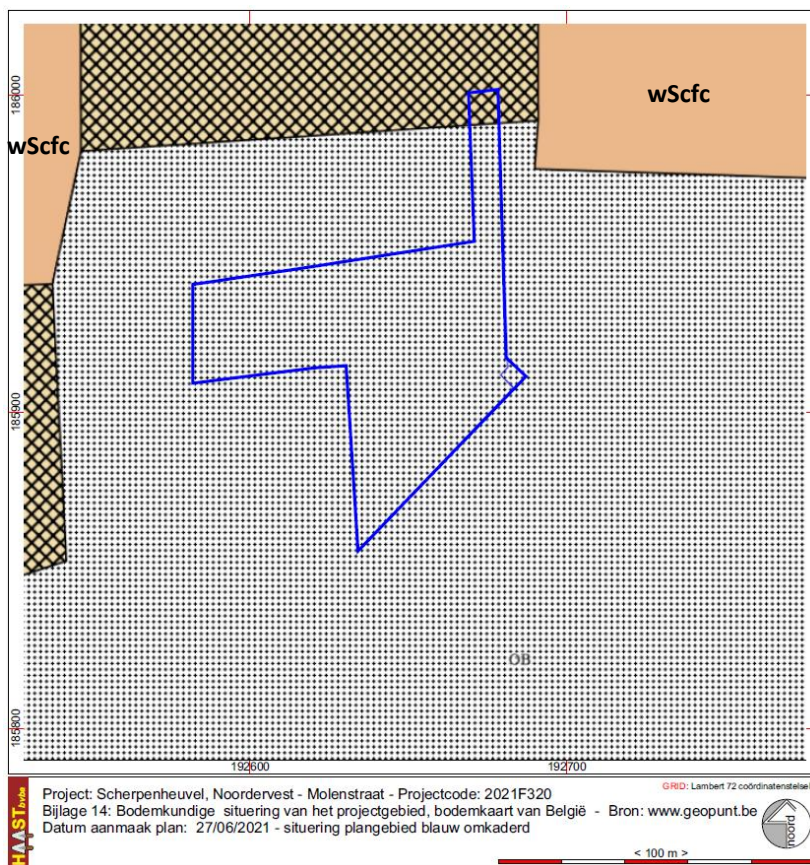

Fig. 15: Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens de Belgische Classificatie © Databank Ondergrond Vlaanderen.

⁴ BAEYENS, L. en SCHEYS, G., 1958, De Bodemkaart van België, Verklarende tekst bij het kaartblad 75E Scherpenheuvel, Centrum voor Bodemkartering, p. 39

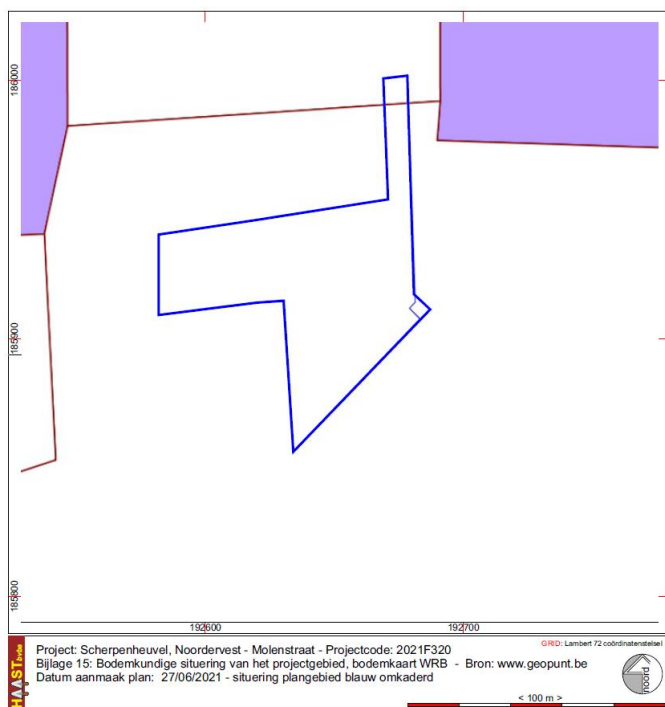

Fig. 16: Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens de WRB © Databank Ondergrond Vlaanderen.

Op de **bodembedekkingskaart** is te zien dat een deel van het projectgebied bedekt is met grassen en bomen, een deel staat ingekleurd als bebouwd (donkerrood) en een deel als overig afgedekt (grijswaarde).

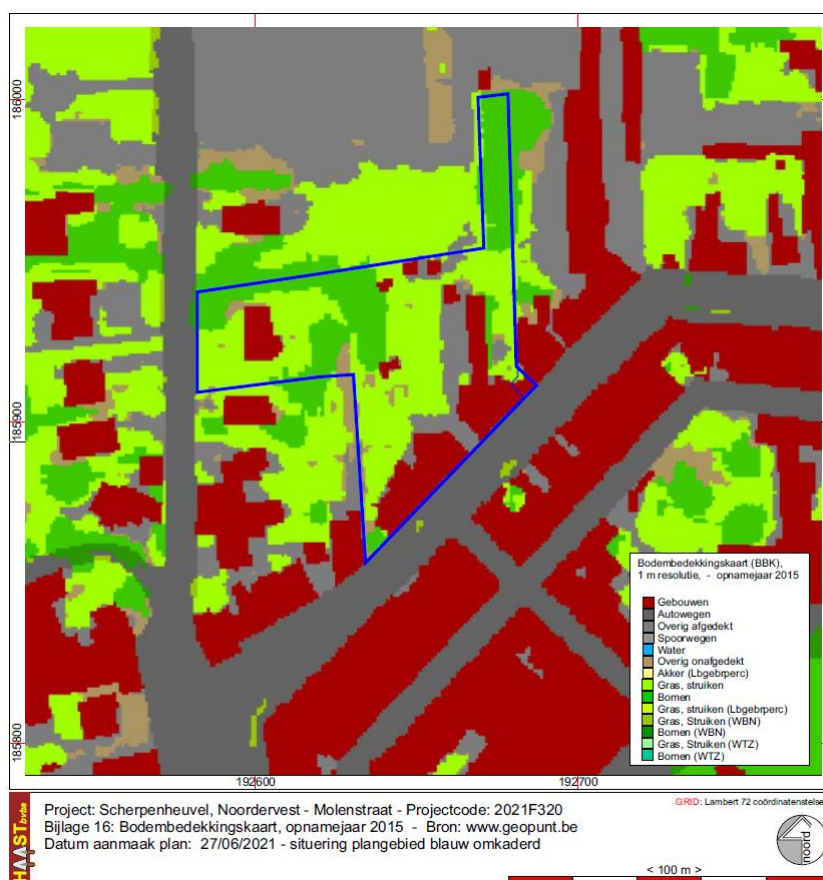

Fig. 17: Het onderzoeksgebied op de bodembedekkingskaart opname 2015. © Geopunt.

4.2 Historische situering

De geschiedenis van Scherpenheuvel⁵ gaat terug tot de middeleeuwen, toen tussen Zichem en Diest op de heuveltop een eik stond in kruisvorm. Een vrome man heeft toen een Mariabeeldje aan de eik gehangen en voortaan kwamen vele mensen er bidden. Toen een knecht van een herder het beeldje wilde meenemen, werd die volgens de legende aan de grond genageld tot een bezoeker het beeldje terug aan de boom plaatste.

In 1602 timmerde men voor de eik een houten kapel en in 1604 reeds een grotere, stenen kapel. Het jaar daarna namen de aartshertogen Albrecht en Isabella het initiatief tot de bouw van de huidige basiliek als dank voor de verdrijving van de calvinisten uit de Zuidelijke Nederlanden. Scherpenheuvel verkrijgt dan ook stadsrechten van de aartshertogen. De eerstesteenlegging vond plaats in 1609. Dit barokke gebouw is het werk van bouwmeester Wenceslas Cobergher (1561-1634), hofarchitect van de aartshertog, en bevat beelden van De Nole en schilderijen van Theodoor van Loon.

Na de inwijding van de kerk in 1627 kwam Isabella naar voren, de handen vol met goud en juwelen. Zij gooide ze neer op de altaartrappen om te beduiden dat aardse goederen niet de hoogste waarden zijn in het leven. De mensen rondom haar volgden dit voorbeeld. Tot op vandaag is deze gewoonte nog in gebruik. Of zoals De Cantillon het omschrijft in zijn *Vermakelykheden*⁶: *Derzelver plaats was eertyds een woest stuk land, in het midden van een boschadie, eer dat men het met Huizen bezette, welke tot een Gehugt wierden, en onderhoorig waren aan Sichem. De Aartshertog Albrecht en de aartshertogin Isabella hebben daar een kleine Stad van gemaakt, zo dat zy dezen naam van Stad met regt, aan derzelver Stigters, verschuldigt kan rekenen.* Er bestond dus een gehucht vooraleer Albrecht en Isabella van Scherpenheuvel een stad maakten met een heptagonale vorm met stadspoorten, grachten en bastions en centraal de basiliek.

De historische kaarten

De Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, in 1771-1778 opgemaakt in opdracht van graaf de Ferraris, geeft ons een duidelijk beeld van de toestand van het gebied eind achttiende eeuw. Het projectgebied is gelegen tegen het pad dat aan de buitenzijde van de gracht en wal van de Scherpenheuvelse zevenhoek rondom de heptagoon loopt. Het projectgebied is ingekleurd als een akker. De Molenstraat is ter hoogte van het projectgebied ingetekend als een holle weg met aan weerszijden taluds die verder noordwaarts doorlopen. Ten zuidwesten van het projectgebied, in de hoek van de Molenstraat en de Noordervest, staat een gebouw (boerderij) ingetekend. Mogelijk behoorde het projectgebied tot het landbouwareaal van deze boerderij.

Op de **Atlas der Buurtwegen** uit 1845 staat Noordervest aangeduid als *sentier n°31*. De gracht en die *sentier* zouden binnen het projectgebied vallen, maar mogelijk dient de georeferentie iets aangepast aangezien het gebruikelijk is dat, na het slechten van wallen en dempen van grachten, nieuwe wegen op de grachten worden aangelegd en de ruimte, vrijgemaakt door de afbraak van de wallen, gebruikt wordt voor het bouwen van woningen. Ook nu staat er een grote boerderij ingetekend in de hoek van de Noordervest en de Molenstraat. Er zijn geen aanwijzingen voor gebouwen binnen het projectgebied.

Op de **Vandermaelenkaart** is er een identiek beeld van het projectgebied af te lezen als op beide voorgaande kaarten; een pad rondom de heptagoon als zuidoostelijke grens van het projectgebied, een holle weg aan de wetgrens, de Molenstraat, en een boerderij buiten het projectgebied in de hoek van de Noordervest met de

⁵ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Scherpenheuvel_\(plaats\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Scherpenheuvel_(plaats))

⁶ DE CANTILLON, P., (1772 – 2007/heruitgave), *Vermakelykheden van Brabant en deszelfs onderhoorigen Landen*, Den Haag, p. 28 artikel VIII - Montaigu

Molenstraat. De reliëfliijnen tonen een van zuidwest naar noordoost dalend terrein binnen de contouren van het projectgebied.

De **Popp-kaart** biedt enkel een inzicht in de kadastrale verdeling van het terrein. Die perceelsindeling komt exact overeen met de percilering op de Atlas der Buurtwegen.

Op de **topografische kaart uit 1865**, kaartblad Montaigu XXIV-8, is het reliëf zeer duidelijk aangegeven; een van zuidwest naar noordoost dalend terrein tussen de hoogtelijnen van 60 m naar 54 m. Het terrein is deels licht roze ingekleurd met aanduiding van hagen of bomenrijen die verschillende percelen afbakenen. Binnen het gebied is er geen aanduiding van bebouwing. Opmerkelijk verschil met andere, oudere kaarten, is dat er een brug over de stadsgracht is ingetekend. De kaart uit 1893 geeft exact hetzelfde beeld als de kaart uit 1865.

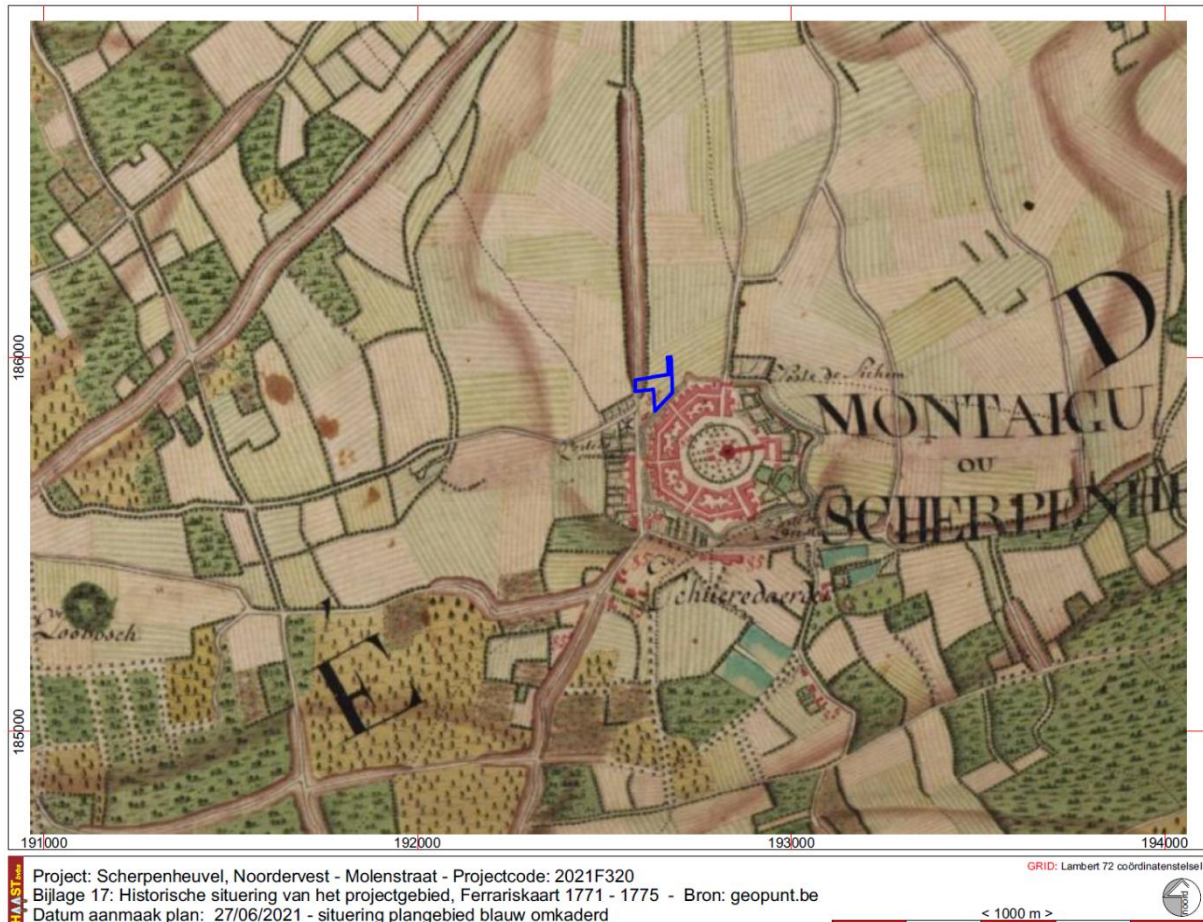

Fig. 18: Situering van het projectgebied op de Ferrariskaart. © NGI en Geopunt.

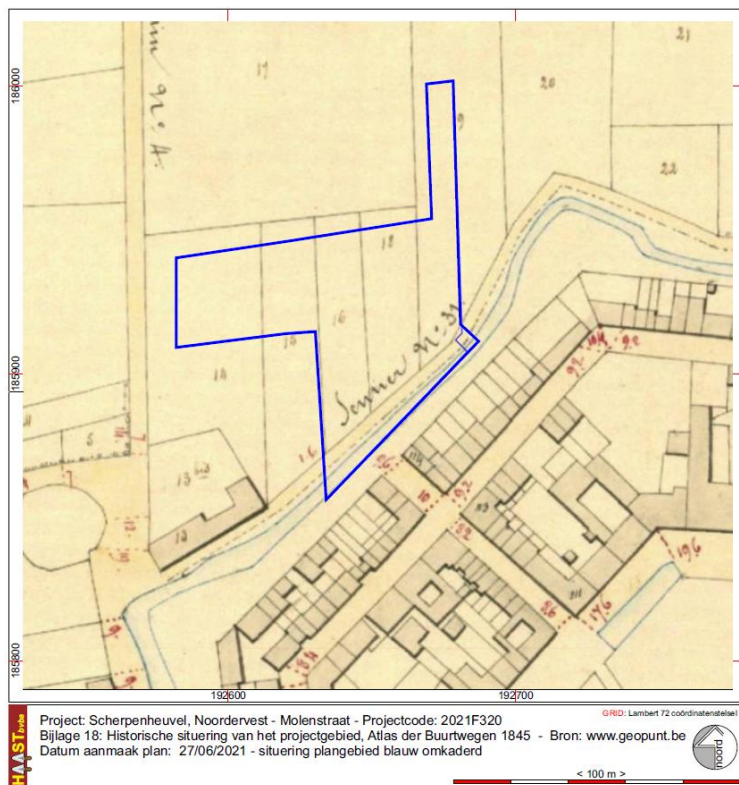

Fig. 19: Situering van het onderzoeksgebied op detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). © Geopunt

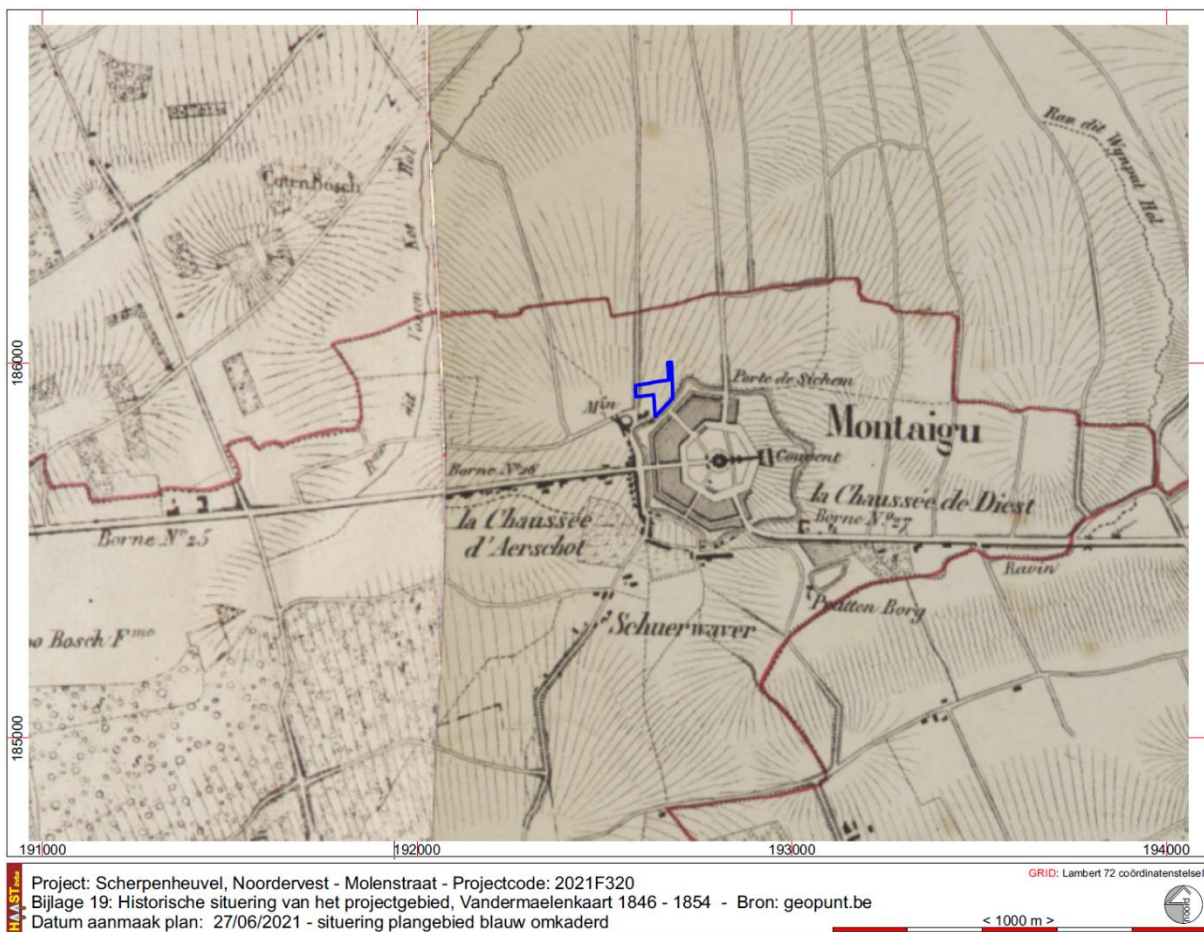

Fig. 20: Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854). © Geopunt/Ngi.

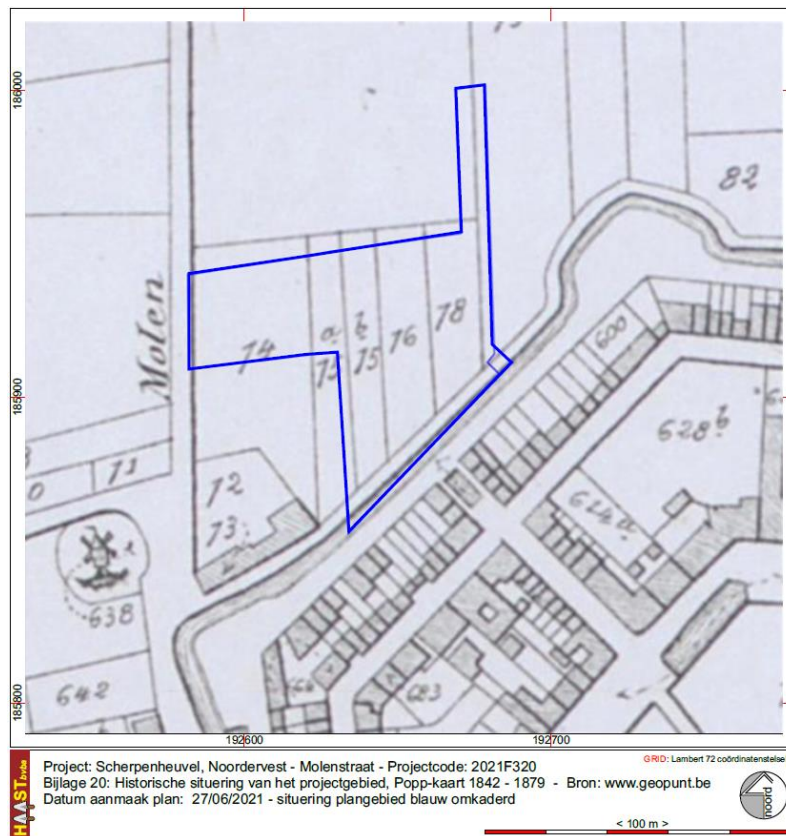

Fig. 21: Situering van het projectgebied op de Popp-kaart (1842 – 1879) © geopunt.be

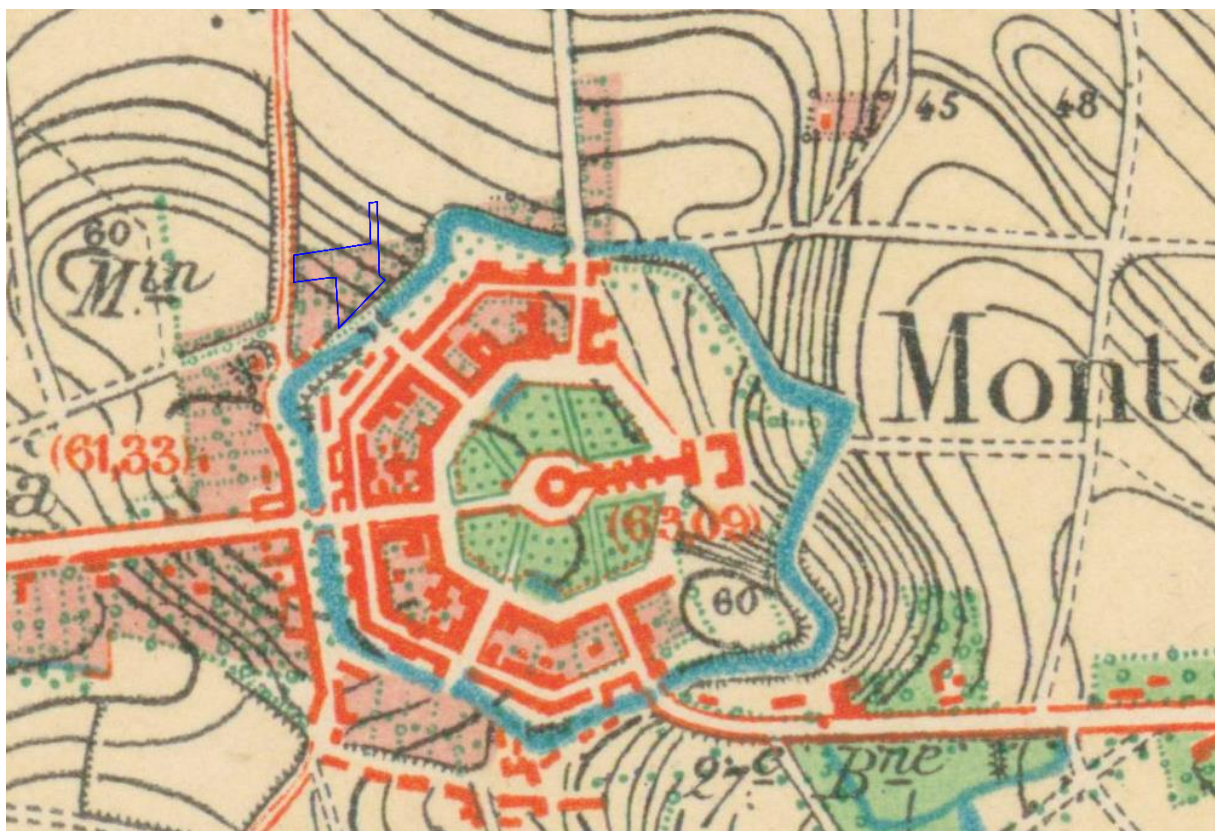

Fig. 22: Situering onderzoeksgebied, blauw omlijnd, op topografische kaart van 1865. © www.cartesius.be.

De **luchtfoto's van 1971 tot en met 2015** tonen allemaal een quasi identiek beeld met bebouwing aan de Noordervest, achterbouwen, stalletjes, schuren, garages, en een woning aan de Molenstraat met een tuin vol bomen en struiken. Ook op perceel 79r, meest noordelijke deel, is een evolutie zichtbaar van nauwelijks begroeid tot vol begroeid met struiken en bomen terwijl centraal aan de oostzijde, op de percelen 75m en 75s de begroeiing met bomen en struiken geleidelijk afneemt.

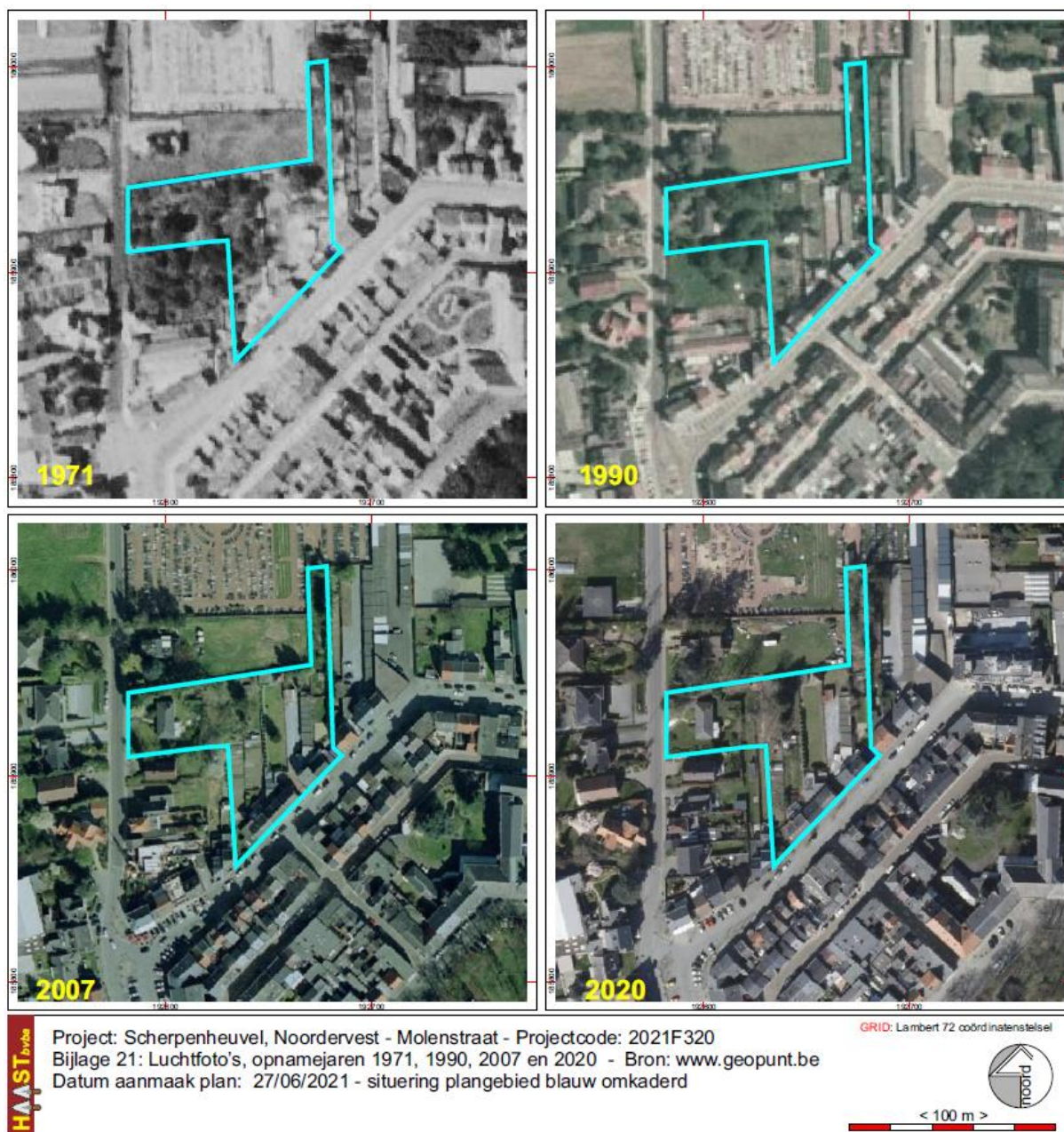

Fig. 23: Luchtfoto's, winteropnames 1971, 1990, 2007 en 2020 © Geopunt.be

4.3 Archeologische situering

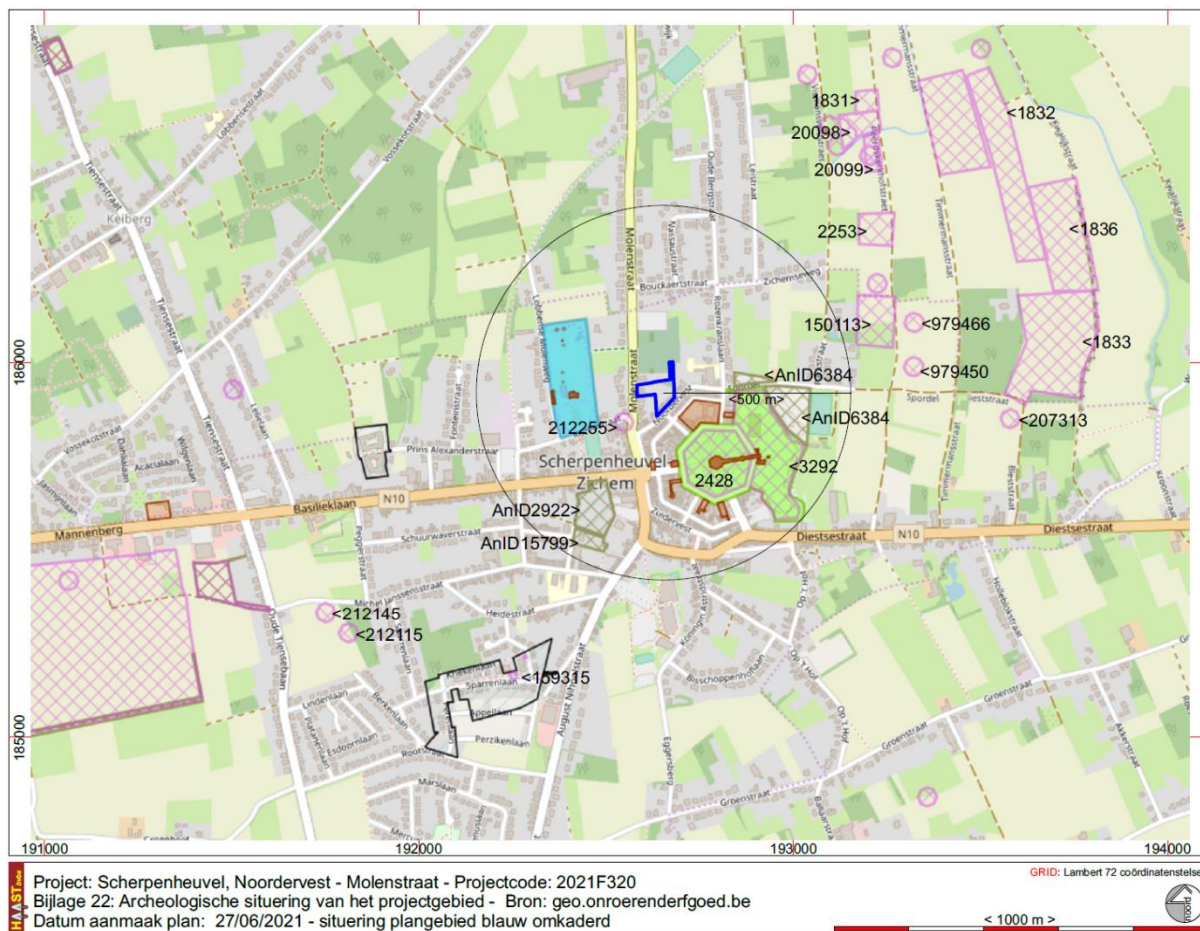

Fig. 24: Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de polygonen van het CAI toestand 2021 © cai.onroendergoed.be

In de Centrale Archeologisch Inventaris zijn een vijftal vindplaatsen in de omgeving van het projectgebied opgenomen. Maar, Scherpenheuvel-centrum behelst de heptagoon samen met de basiliek als monument, cai-2428. CAI-212255 is de oude windmolen en CAI-locaties 212115, 150113 en 212145 zijn drie locaties waar metaaldetectievondsten zijn gesignaleerd. Die vondsten omvatten munten uit de Nieuwe Tijd (17de/18de eeuw) en uniformplaquettes uit WO1. Ten oosten/noordoosten zijn heel wat prospecties gebeurd. Dit leverde af en toe bijzondere resultaten op maar, die zijn weinig indicatief voor het archeologisch potentieel van het projectgebied gelet op de vrij ruime afstand, meer dan 500 m, tot het projectgebied.

Zo werden er tijdens 2 prospectietochten, op ca. 900 m van het projectgebied, Keltische armbandfragmenten en 17 steentijdartefacten (geen werktuigen) aangetroffen (**CAI207313**). Meer ten noorden werd aan het Bodeveld een blauw glazen kraaltje (**CAI1833**) en enkele afslagen (**CAI1836**) uit de Steentijd gemeld. Iets hogerop werd tevens ook gestoten op een vondstenconcentratie lithisch materiaal, een Romeinse metalen kubus die vermoedelijk deel uitmaakte van een groter voorwerp (bv. een kandelaar) en een middeleeuwse schoengesp (**CAI1832**). Ter hoogte van de Bredeveldestraat werd een denier van Hendrik I uit 1190/1210 gemeld (**CAI162646**). Meer westwaarts werden 5 glazen kraaltjes uit de Metaaltijden gevonden (**CAI150571**) en een hielbijl uit de Bronstijd (**CAI164608**). Prospectietochten ter hoogte van de velden tussen de Timmermansstraat en de Parkstraat leverden o.a. lithisch

materiaal (**CAI227**), een Filips de Ilde munt (1555-1598) (**CAI20098**), een duit uit 1695 (**CAI20099**), een zilveren Denier van de Hertogen van Brabant (1184-1268) (**CAI2253**), en een plaketaal van 14 oord uit zilver (1761) (**CAI150113**) op.

Veel is er dus niet bekend in de omgeving van het projectgebied hetgeen waarschijnlijk ook te maken heeft met de terreingesteldheid; de bebouwing op het terrein met vooral intensieve bebouwing na WOII waarbij weinig aandacht uitging naar archeologie en het private karakter van het terrein waardoor de tuinen ontoegankelijk waren en de inrichting ervan niet uitnodigend voor archeologische prospecties.

5. Besluit

5.1 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het projectgebied?

De Centraal Archeologische Inventaris bevat geen meldingen binnen het projectgebied of in de directe omgeving ervan behalve de stadskern van Scherpenheuvel, de fameuze heptagoon. Uit de bodemkundige en topografische kaarten is af te leiden dat de oorspronkelijke topografie van het terrein een lichte helling was, dalend van zuidwest naar noordoost zonder natuurlijke waterbronnen in de directe omgeving van het terrein. De bodemgesteldheid is matig droog. Naar archeologie betekent dit dat het terrein waarschijnlijk niet interessant was als vestigingsplaats voor kampen of (semi-)sedentaire nederzettingen, temeer omdat nauwelijks enkele tientallen meters meer zuidwaarts zich heuveltoppen bevinden. De combinatie van een licht dalend terrein, een voor landbouw minder geschikte bodem en vlakbij droge heuveltoppen laten vermoeden dat archeologische vondsten in situ eerder te vinden zullen zijn op die heuveltoppen dan wel op de flanken ervan. Door het hellend terrein is de kans op bodemerosie doorheen de eeuwen en millennia niet uit te sluiten waardoor aan de onderzijde van de hellingen mogelijk colluvium aanwezig is waarin misschien wel vondsten gedaan kunnen worden, maar waarbij meer dan waarschijnlijk geen relaties meer kunnen gelegd worden naar nederzetting(en)(sporen) omdat deze vondsten zich niet in situ maar in een verspoeld milieu bevinden.

De Ferrariskaart situeert het projectgebied in een landbouwgebied en dat blijft zo tot in de 20ste eeuw wanneer de eerste gebouwen verschijnen binnen het projectgebied. Het projectgebied grenst aan de gracht en pad rondom de Scherpenheuvelse heptagoon. Door de aanleg van een weg ter hoogte van de grachten en de lintbebouwing langsheen de Noordervest met onderkeldering van de aanwezige woningen, is de kans eerder klein om aan de zuidzijde van het projectgebied nog restanten aan te treffen van de postmiddeleeuwse stadswallen en grachten, maar geheel uit te sluiten is dit niet. Zowel op de Atlas der Buurtwegen als op de Vandermaelenkaart en de Popp-kaart is de gracht gesitueerd onder de huidige huizenrij. Het projectgebied is dan weliswaar gesitueerd buiten de heptagoon terwijl uit de historische kaarten blijkt dat de gracht toch mogelijk binnen het projectgebied viel.

Het archeologisch potentieel wordt ook mede bepaald door de recente bebouwing die mogelijk voor ernstige verstoringen heeft gezorgd van de oorspronkelijke bodemopbouw en mogelijke archeologische sporen. Naar archeologisch potentieel is de kans op aantreffen van sporensites het meest waarschijnlijk met mogelijk sporen van de metaaltijden tot en met de Nieuwste Tijd. De hoogste verwachting kan daarbij gesteld worden naar sporen van off-site fenomenen gerelateerd aan landbouwactiviteiten; sporen van spiekers, afvalkuilen, beerputten,

Schematisch kan het archeologisch potentieel als volgt worden samengevat:

Steentijd: laag

Metaaltijden (Bronstijd – IJzertijd): matig

Romeinse periode: matig
Middeleeuwen: matig
Nieuwe Tijd: hoog
Nieuwste Tijd: matig

- welke evolutie kende het landschap van het projectgebied?

Het landschap binnen het projectgebied was oorspronkelijk een hellend terrein, dalend van zuidwest naar noordoost. Vanaf de late middeleeuwen is het gebied zeker in gebruik als akker en/of weide. De 18de eeuwse kaarten laten zien dat het projectgebied deel uitmaakt van het landbouwareaal rondom de heptagoon van Scherpenheuvel met een boerderij net buiten het projectgebied, aan de zuidwestzijde. Vanaf de 20ste eeuw wordt het gebied ingekapseld in een steeds verder uitdeinende stad en worden de landbouwpercelen ingericht als tuinen met bergingen, garages en andere aanhorigheden terwijl de straatzijde deel uitmaakt van het verstedelijkt gebied van Scherpenheuvel.

- welke evolutie kende het gebruik van het terrein?

Het terrein heeft tot in de 20ste eeuw gediend als akker. Vanaf de 20ste eeuw, na het slechten van de wallen en dempen van de grachten worden aan de Noordervest rijwoningen gebouwd. Ten noorden van het projectgebied wordt een kerkhof ingericht en het projectgebied zelf wordt ingericht als achtertuinen met aanhorigheden. Opmerkelijk is de aanwezigheid van een kapelletje op perceel A78f, een kapelletje opgericht in 1861. Die kapel geniet naar erfgoed geen enkele bescherming.

Fig. 25: het kapelletje op perceel A78f

- wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De geplande werken met bouw van appartementsblokken met elkaar verbonden door één grote garagekelder, aanleg van wegenis in de vorm van fiets- en wandelpaden, een doordachte verkeerscircuatie en heraanleg van groenzones zal een vernietigende impact hebben op het huidige bodemarchief.

Verstoorde zones:

Door de bebouwing, de wijziging van grondgebruik, de bouw van achterbouwsels en andere aanhorigheden zoals een reeks garages, aanbrengen van verhardingen, rooien van bomen en struiken en aanplant ervan, kan heel het gebied beschouwd worden als mogelijk matig en ter hoogte van de woningen als ernstig verstoord.

De rijwoningen aan de Noordervest en aanwijzingen van keldergaten

De woning aan de Molenstraat en de achterliggende tuin

Inrit naar de garages, garages en tuinen achter de woningen aan de Noordervest

Fig. 26: actuele staat van het terrein fotoreeks

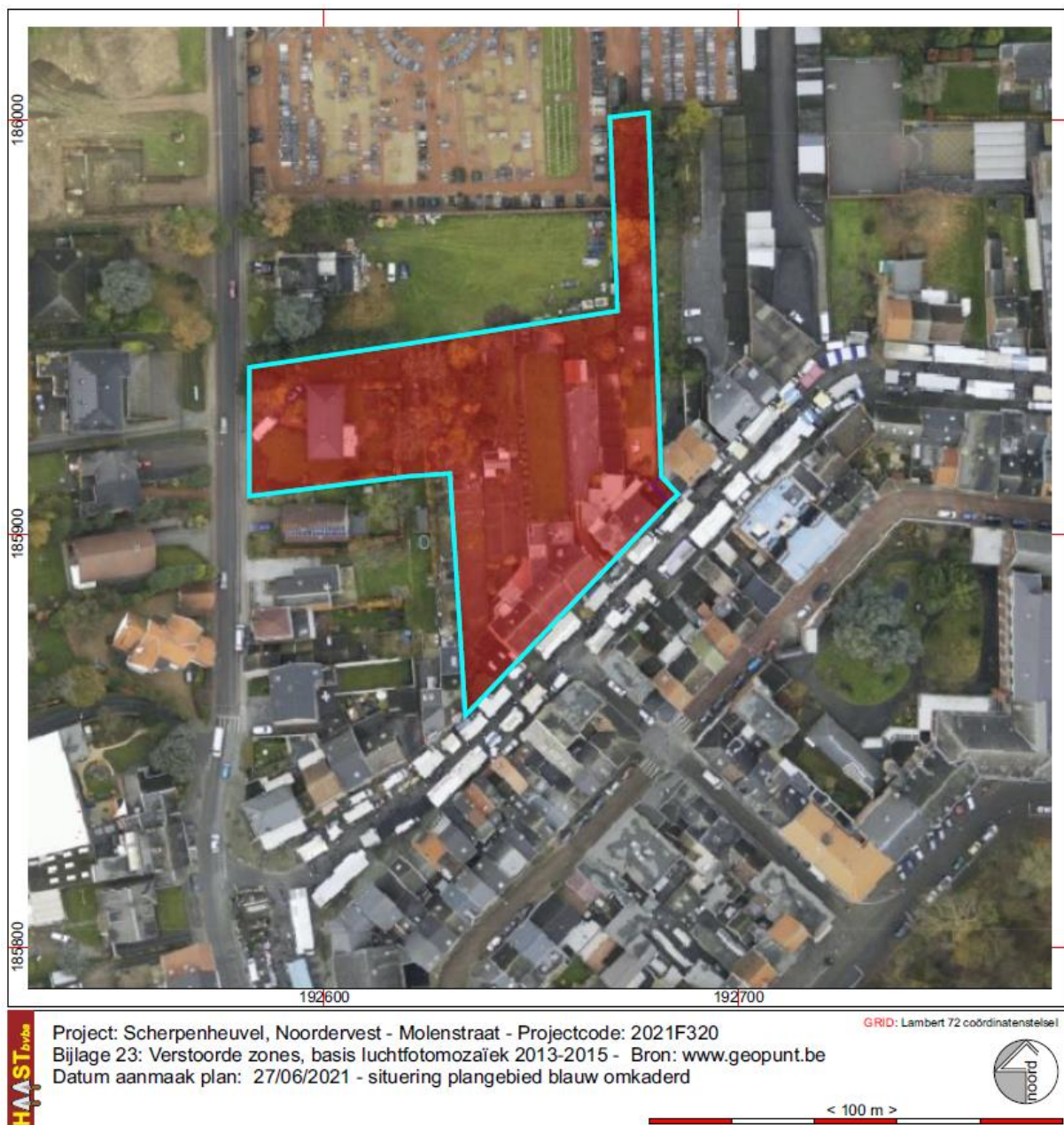

Fig. 27: Verstoorde zones

5.2 Advies en afweging van de onderzoeksmethoden

Een afweging van de methodes voor verder archeologisch onderzoek en archeologische evaluatie van het projectgebied:

De beschikbare methodes binnen een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, veldkartering, landschappelijk booronderzoek en geofysisch onderzoek zullen geen resultaten opleveren die kunnen opwegen tegen de kosten die ermee gepaard gaan:

Geofysisch onderzoek spoort weliswaar anomalieën in de bodem op maar aangezien er geen structuren in harde materialen, baksteen, natuursteen, of grote aardwerken verwacht worden zal dit eerder moeilijk

interpreteerbare sporen opleveren die enkel geïnterpreteerd of gedetermineerd kunnen worden door een ondersteunende ingreep in de bodem. Bovendien is deze methode duur en zullen de resultaten niet opwegen tegen de kosten.

Veldkartering: gelet op de begroeiing, bebouwing en terreingebruik is die methode niet bruikbaar.

Controle boringen: omdat het maken van de terreinfoto's al leidde tot een kleine discussie met bewoners over privacy werd afgezien van het plaatsen van controleboringen.

Landschappelijk bodemonderzoek zou verstoringen of gaaf bewaarde bodems kunnen opsporen maar gelet op het actueel terreingebruik kunnen die niet voorafgaand aan verder onderzoek uitgevoerd worden. Aangezien de grootste verwachting gesteld wordt naar sporensites zal het landschappelijk bodemonderzoek met betrekking tot dit specifiek projectgebied geen substantiële meerwaarde opleveren inzake de bepaling van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Temeer, omdat verwacht kan worden dat de tuinen mogelijk slechts zeer matig verstoord zullen zijn.

Verkennd/waarderend archeologisch booronderzoek: er zijn geen directe indicaties voor het mogelijk aantreffen van prehistorische artefacten, zelfs topografische argumenten waaruit blijkt dat het projectgebied eerder ongunstig gelegen is voor het aantreffen van steentijdsites.

Proefsleuven: via het programma van maatregelen zal een proefsleuvenonderzoek opgelegd worden om het projectgebied alsnog archeologisch ten volle te kunnen evalueren en waarderen.

ADVIES:

Om het gebied ten volle archeologisch te kunnen evalueren en waarderen is een proefsleuvenonderzoek de meest aangewezen methode. De hoogste verwachting wordt gesteld naar sporensites en eventueel nog sporen van de stadsgracht gelet op de topografische ligging van het terrein en op het historisch en actueel terreingebruik. Historisch is het projectgebied gelegen aan de noordzijde van de heptagoon, zevenhoek, van Scherpenheuvel, aan de zuidgrens mogelijk net op de gracht, die de zevenhoek omsloot. Het terrein is op historische kaarten steeds ingekleurd als landbouwgebied, akker. Pas vanaf de 20ste eeuw, na het dempen van de grachten en wallen van de stad, verschijnen er huizenrijen aan de Noordervest, wordt ten noorden van het projectgebied een kerkhof aangelegd en ontwikkelt zich daarrond een vrij residentiële wijk met vrijstaande woningen en rijwoningen.

Er zijn geen directe indicaties voor aanwezigheid van archeologisch erfgoed binnen de contouren van het projectgebied, alhoewel sporen van de gracht van de zevenhoek niet uitgesloten kunnen worden. Vondsten in de - wijde – omgeving kunnen niet beschouwd worden als indicatief voor archeologische sporen in het projectgebied. Maar, omdat er geen kaarten bestaan ouder dan de 18de -eeuwse kaarten, die informatie kunnen opleveren over eventuele aanwezigheid van bebouwing, sporen van landgebruik of zelfs (delen van) nederzettingen binnen het projectgebied, kan op basis van het bureauonderzoek ook niet éénduidig gesteld dat er binnen het projectgebied geen archeologische erfgoedwaarden aanwezig zijn.

De verdere modaliteiten voor het archeologisch proefsleuvenonderzoek worden gedetailleerd besproken in Deel II, het programma van maatregelen.

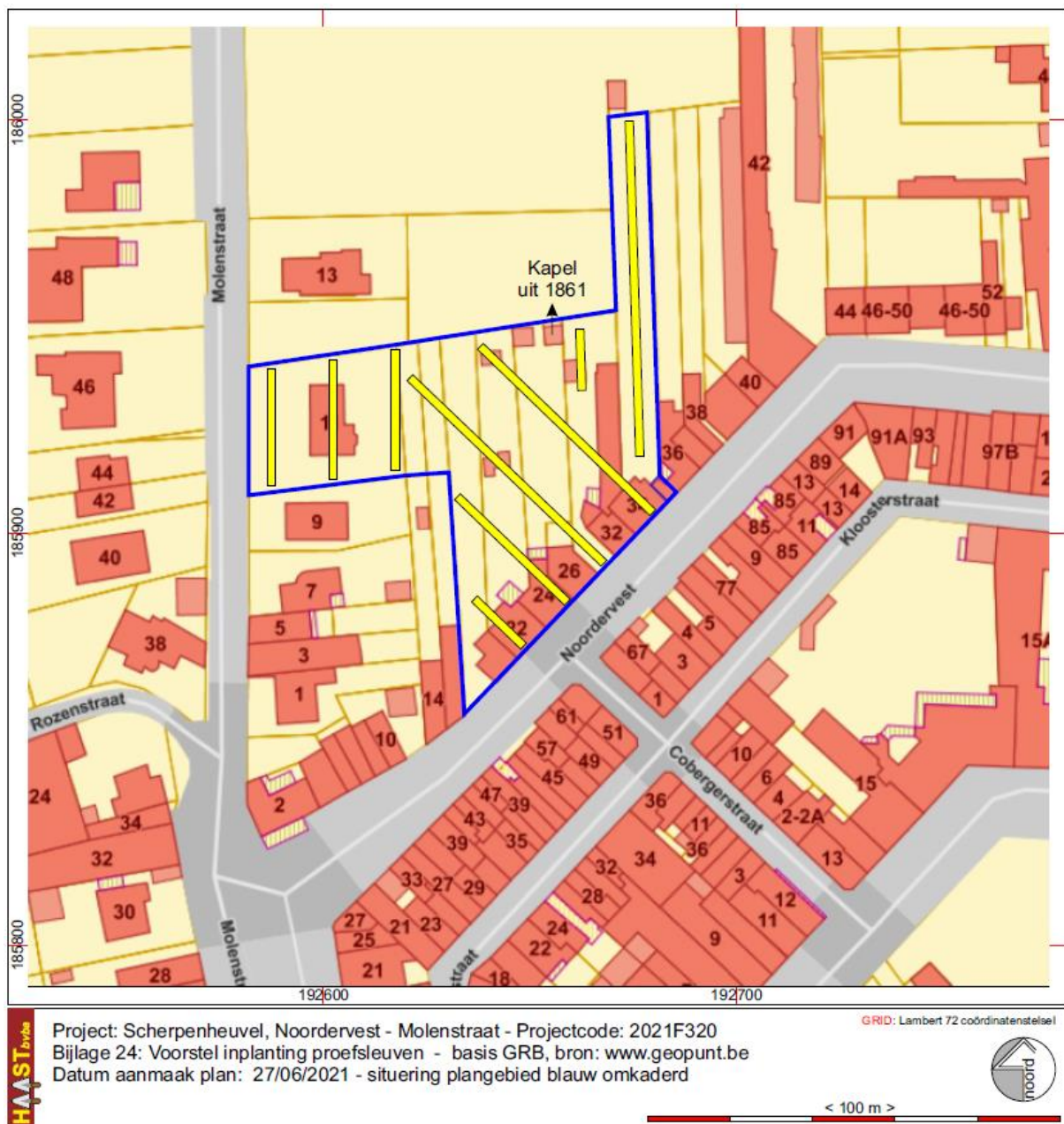

Fig. 28: Voorstel van inplanting van de proefsleuven

6. Synthese

6.1 Samenvatting gespecialiseerd publiek

Cfrt punt 5.1 beantwoording van de onderzoeksvragen

6.2 Samenvatting niet-gespecialiseerd publiek

Op een terrein aan de Noordervest in Scherpenheuvel, met aansluiting bij de Molenstraat, wenst de projectontwikkelaar de bestaande bebouwing volledig af te breken en te vervangen door een appartementencomplex. Dat complex bestaat uit drie groepen appartementen die ondergronds met elkaar verbonden zullen worden door een doorlopende kelder.

Historisch is het projectgebied gelegen aan de noordzijde van de heptagoon, zevenhoek, van Scherpenheuvel, net buiten de gracht die de zevenhoek omsloot. Het terrein is op historische kaarten steeds ingekleurd als landbouwgebied, akker. Pas vanaf de 20ste eeuw, na het dempen van de grachten en wallen van de stad, verschijnen er huizenrijen aan de Noordervest, wordt ten noorden van het projectgebied een kerkhof aangelegd en ontwikkelt zich daarrond een vrij residentiële wijk met vrijstaande woningen en rijwoningen. Er zijn geen directe indicaties voor aanwezigheid van archeologisch erfgoed binnen de contouren van het projectgebied, behalve mogelijk sporen van de gracht die de zevenhoek van Scherpenheuvel omsloot. Vondsten in de - wijde – omgeving kunnen niet beschouwd worden als indicatief voor archeologische sporen in het projectgebied. Maar, omdat er geen kaarten bestaan ouder dan de 18de -eeuwse kaarten die informatie kunnen opleveren over eventuele aanwezigheid van bebouwing, sporen van landgebruik of zelfs (delen van) nederzettingen binnen het projectgebied, kan op basis van het bureauonderzoek ook niet éénduidig gesteld dat er binnen het projectgebied geen archeologische erfgoedwaarden aanwezig zijn.

Om het terrein ten volle archeologisch te kunnen evalueren en waarderen en omdat de hoogste verwachting gesteld is naar mogelijke aanwezigheid van sporensites, wordt via het programma van maatregelen een archeologisch proefsleuvenonderzoek opgelegd. Indien daaruit blijkt dat het terrein geen archeologische sporen bevat, dan kan het terrein vrijgesteld worden van verder onderzoek. Indien uit het proefsleuvenonderzoek zou blijken dat er voldoende aanwijzingen zijn voor aanwezigheid van archeologische waardevolle sporen, dan volgt een archeologische opgraving over een deel of over het geheel van het projectgebied, afhankelijk van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek.

7. Bibliografie

Uitgegeven Bronnen

BAEYENS, L. en SCHEYS, G., 1958, De Bodemkaart van België, Verklarende tekst bij het kaartblad 75E Scherpenheuvel, Centrum voor Bodemkartering

DONDEYNE, S., VANIERSCOT, L., LANGOHR, R., VAN RANST, E. en DECKERS, J., 2015, *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen

DE CANTILLON, P., (1772 – 2007/heruitgave), Vermakelykheden van Brabant en deszelfs onderhoorigen Landen, Den Haag, p. 28 artikel VIII - Montaigu

KEMPENEERS, P., LEENDERS, K., MENNEN, V. en VANNIEUWENHUYZE, B., 2016, De Vlaamse Waternamen. Verklarend en geïllustreerd woordenboek, Deel 1: De provincies Antwerpen, Limburg, Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Peeters – Leuven

MEIRSMAN, E., VANMONTFORT, B. en VAN GILS, M., 2008, Prospectie en waarderingsonderzoek te Averbode Bos en heide (prov. Vlaams-Brabant), *Notae Praehistoricae* 28-2008, pp. 135-136.

VAN DE KONIJNENBURG, R., (2017), Scherpenheuvel, Basiliëklaan (project Ten Heuvel), verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek, Haast-rapport 2017-25, D/2017/12654/25 (archeologienota ID 2922)

VAN DE KONIJNENBURG, R., 2020, Scherpenheuvel – Zichem, Henri Adriaensstraat (Ten Heuvel III), verslag van de resultaten van het bureauonderzoek, HAAST-rapport 2020-38, Bree, D/2020/12654/38 (archeologienota ID 15799)

VANDER GINST, V. en DUPONT, L., 2018, Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de omgeving achter de Basilië te Scherpenheuvel, Studiebureau Archeologie, Tienen (archeologienota ID 6384)

Onuitgegeven bronnen:

Beschrijvende nota, voorontwerp nieuwbouwproject wonen & handel molenVeste, bron: architectuur blockx

Digitale Bronnen

BODEMVERKENNER: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=verkenner>

CARTESIUS: <http://www.cartesius.be>

CARTOWEB: www.cartoweb.be, www.ngi.be

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN: <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>

GEOPORTAAL: <https://geo.onroenderfgoed.be>

GEOPUNT VLAANDEREN: <http://www.geopunt.be/kaart>

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË: <http://www.kbr.be/>

www.wikipedia.org

www.mapire.eu

8. Figurenlijst

COVERFOTO: Situering van het projectgebied op de Vandermaelenkaart (1846 – 1854), bron: geopunt.be

Fig. 1: Bounding Box

Fig. 2 Situering van het onderzoeksgebied op het kadasterplan, situatie 2021, (cadgis viewer grand public)

Fig. 3 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart 1/10.000. © NGI & cartoweb

Fig. 4: gegeorefereerd inplantingsplan van het nieuwbouwproject (kelderplan)

Fig. 5: Opmetingsplan bestaande toestand en oppervlaktes van de bebouwing zoals aangereikt

Fig. 6: kelderplan van de nieuwbouw zoals aangereikt

Fig. 7: plan “Begane grond” van de nieuwbouw zoals aangereikt

Fig. 8: Terreinsnede en doorsnede van de nieuwbouw zoals aangereikt

Fig. 9: Geïnterpoleerd digitaal hoogtemodel en terreinprofielen © Geopunt.be

Fig. 10: Multidirectionale hill shademodel 0,25 m © geopunt.be

Fig. 11: Geïnterpoleerd digitaal hoogtemodel op macroschaal © geopunt.be

Fig. 12: Situering van het onderzoeksgebied op de Vlaamse Hydrografische Atlas 2016. © Geopunt.be

Fig. 13: Het onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart © Databank Ondergrond Vlaanderen.

Fig. 14: Het onderzoeksgebied op de quartargeologische kaart © Databank Ondergrond Vlaanderen.

Fig. 15: Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens de Belgische Classificatie © Databank Ondergrond Vlaanderen.

Fig. 16: Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens de WRB © Databank Ondergrond Vlaanderen.

Fig. 17: Het onderzoeksgebied op de bodembedekkingskaart opname 2015. © Geopunt.

Fig. 18: Situering van het projectgebied op de Ferrariskaart. © NGI en Geopunt.

Fig. 19: Situering van het onderzoeksgebied op detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). © Geopunt

Fig. 20: Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854). © Geopunt/NGI.

Fig. 21: Situering van het projectgebied op de Popp-kaart (1842 – 1879) © geopunt.be

Fig. 22: Situering onderzoeksgebied, blauw omlijnd, op topografische kaart van 1865. © www.cartesius.be.

Fig. 23: Luchtfoto's, winteropnames 1971, 1990, 2007 en 2020 © Geopunt.be

Fig. 24: Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de polygonen van het CAI toestand 2021 © cai.onroenderfgoed.be

Fig. 25: het kapelletje op perceel A78f

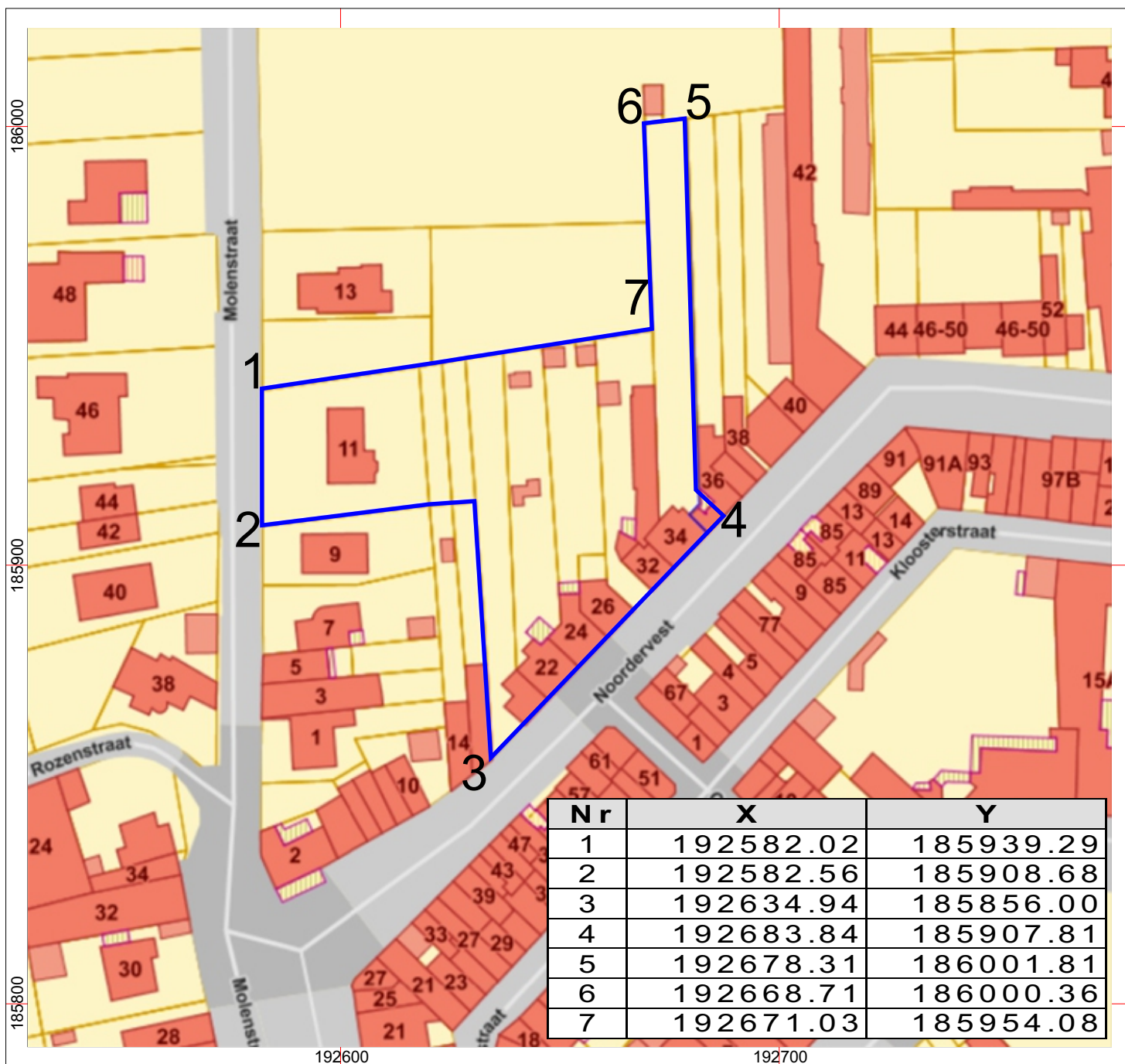
Fig. 26: actuele staat van het terrein fotoreeks

Fig. 27: Verstoorde zones

Fig. 28: Voorstel van inplanting van de proefsleuven

9. Bijlagen

plannr	Type plan	onderwerp	Analoog/digitaal	datum
1	Plan	Bounding Box	Digitaal	2021
2	Kaart	Kadasterplan	Digitaal	2021
3	Kaart	Topografische kaart	Digitaal	2021
4	Plan	Gegeorefereerd inplantingsplan nieuwbouw (kelderplan)	Digitaal	2021
5	Plan	Kelder- en funderingsplan zoals aangereikt	Digitaal	2021
6	Plan	Plan begane grond en aanplantingsplan nieuwbouw zoals aangereikt	Digitaal	2021
7	Plan	Doorsnede en terreinprofiel bestaand en nieuw	Digitaal	2021
8	Kaart	Digitaal Hoogtemodel op projectgebiedschaal	Digitaal	2014
9	Kaart	Multidirectionale hill shademodel 0,25 m	Digitaal	2021
10	Kaart	Digitaal hoogtemodel op macroschaal	Digitaal	2014
11	Kaart	Hydrografische kaart	Digitaal	2021
12	Kaart	Tertiairgeologische kaart	Digitaal	20..
13	Kaart	Quartaairgeologische kaart	Digitaal	20..
14	Kaart	Bodemkaart van België	Digitaal	1990
15	Kaart	Bodemkaart volgens de WRB	Digitaal	2014
16	Kaart	Bodembedekkingskaart	Digitaal	2015
17	Kaart	Ferrariskaart	Analoog	1771 - 1775
18	Kaart	Atlas der Buurtwegen	Analoog	1845
19	Kaart	Vandermaelenkaart	Analoog	1854
20	Kaart	Popp-kaart (1842 – 1879)	Analoog	1842 - 1879
21	Luchtfoto	Opnames 1971, 1990, 2007 en 2020	Analoog/digitaal	1971 - 2020
22	Kaart	Archeologische situering	Digitaal	2021
23	Plan	Verstoorde zone	Digitaal	2021
24	Plan	Voorstel Inplantingsplan proefsleuven	Digitaal	2021

HAAS bvba
 Project: Scherpenheuvel, Noordervest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 01: bounding box - Bron: www.geopunt.be
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

GRID: Lambert 72 coördinatenstelsel

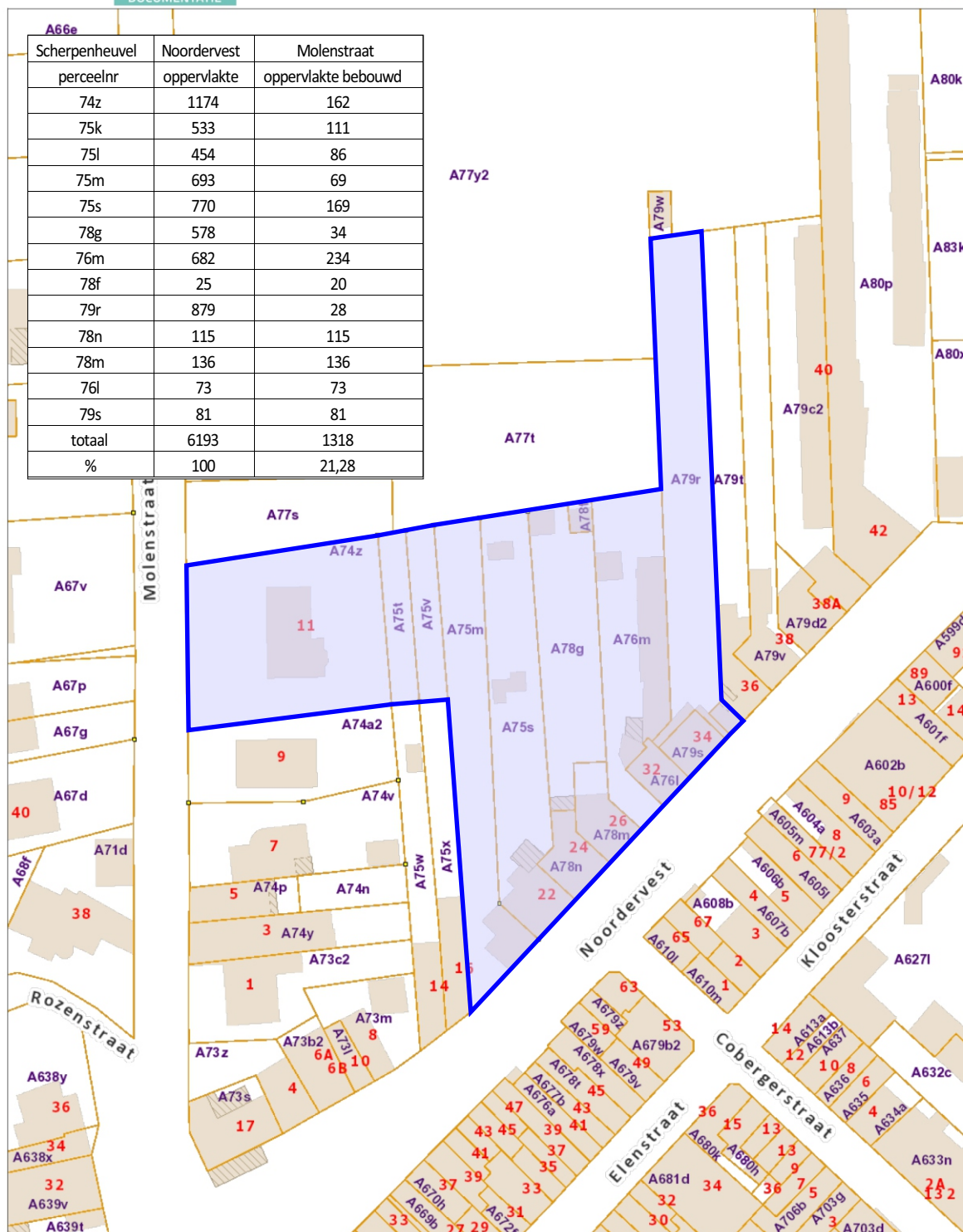
< 100 m >

Uittreksel uit het kadastraal percelenplan

Gecentreerd op:
SCHERPENHEUVEL-ZICHEM 1 AFD/SCHERPENHEUVEL/

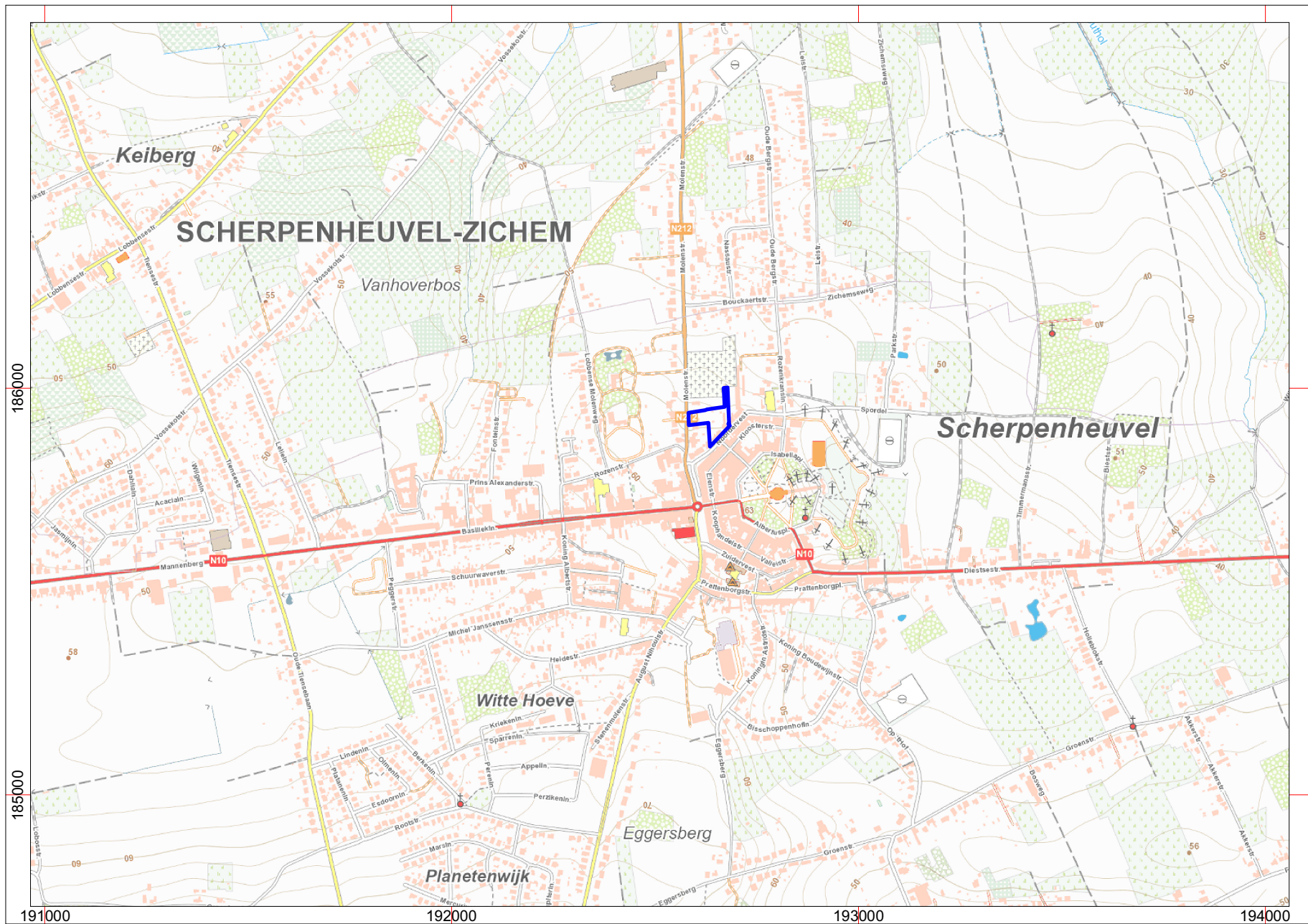
Meest recente toestand
Aangemaakt op 21/06/2021
Schaal: 1 : 1000

Scherpenheuvel	Noordvest	Molenstraat
perceelnr	oppervlakte	oppervlakte bebouwd
74z	1174	162
75k	533	111
75l	454	86
75m	693	69
75s	770	169
78g	578	34
76m	682	234
78f	25	20
79r	879	28
78n	115	115
78m	136	136
76l	73	73
79s	81	81
totaal	6193	1318
%	100	21,28

De AAPPD is de auteur van het kadastraal perceelcensplan en de producent van de databank waarin deze gegevens zijn opgenomen en geniet de intellectuele eigendomsrechten opgenomen in de Auteurswet en de Databankenwet. Vanaf 01/01/2018 worden de gebouwen op het kadastraal perceelcensplan geleidelijk vervangen door een dataset (= Bpn_Rebu oftewel Gebouwen(gewesten)) beheerd door de gewesten. De AAPPD zal dan niet langer verantwoordelijk zijn voor de voorstelling van de gebouwen op het kadastraal perceelcensplan

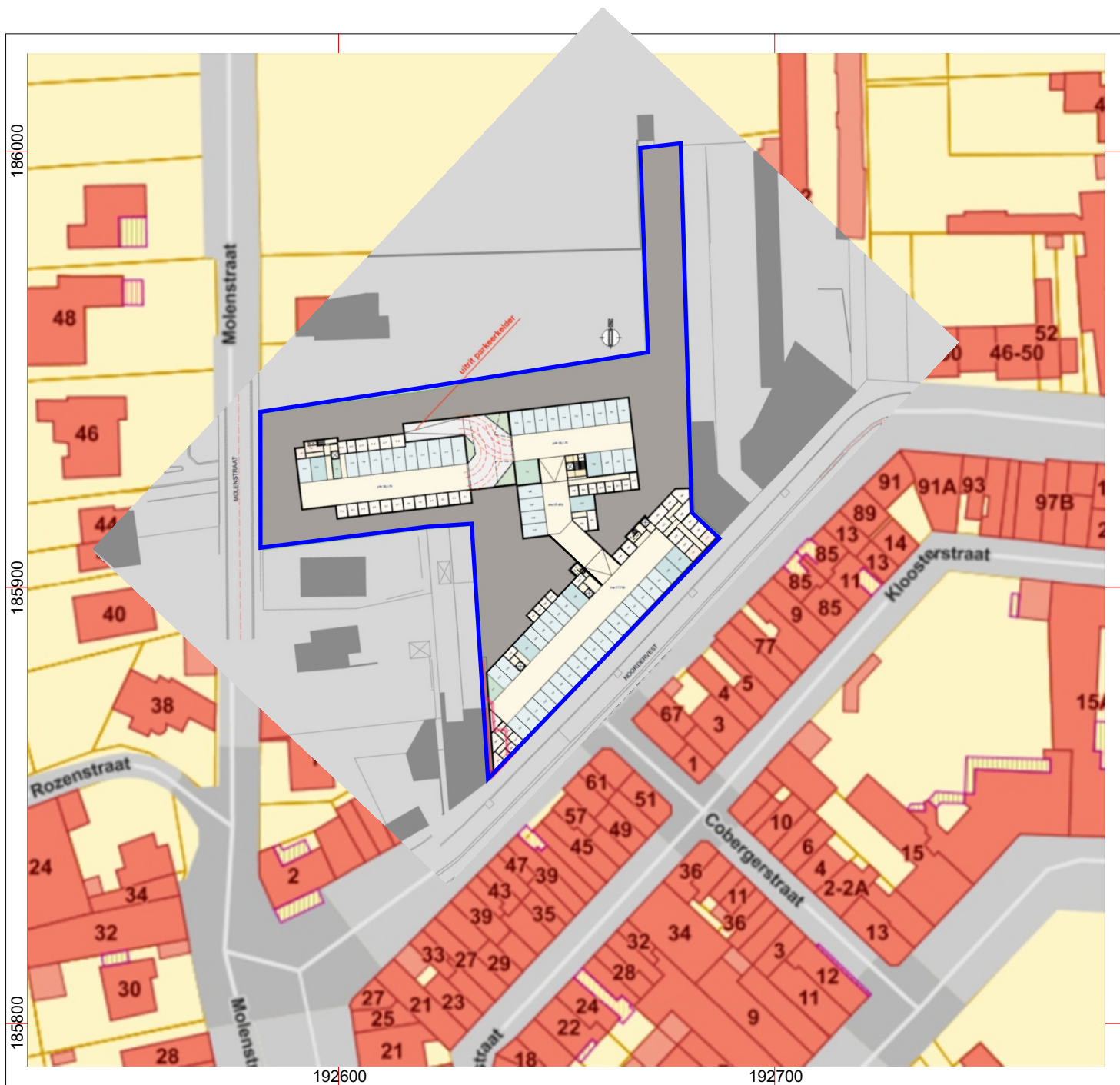
HAAST Project: Scherpenheuvel, Noordervest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 03: Topografische kaart - Bron: ngi topoviewer
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

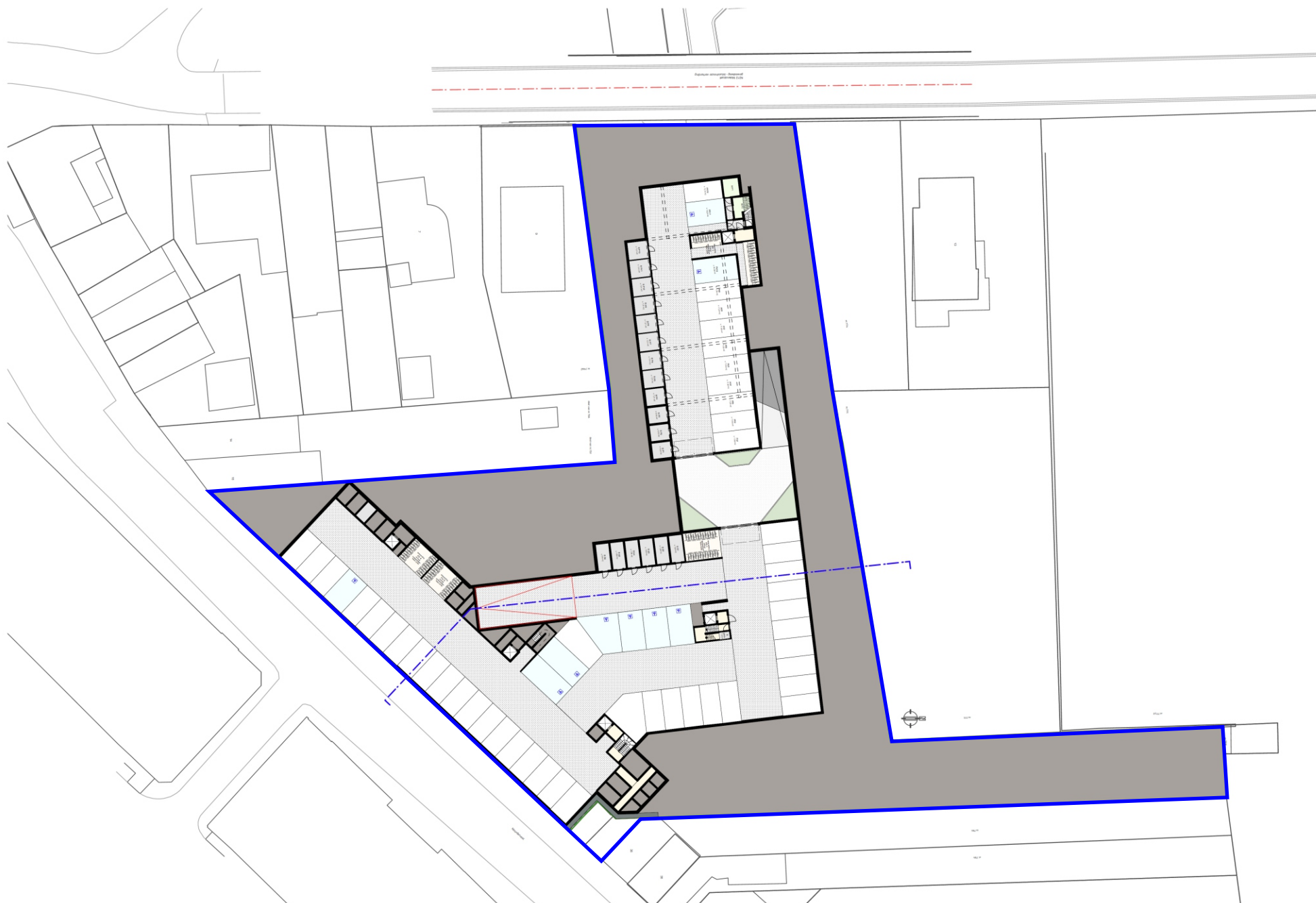
GRID: Lambert 72 coördinatenstelsel

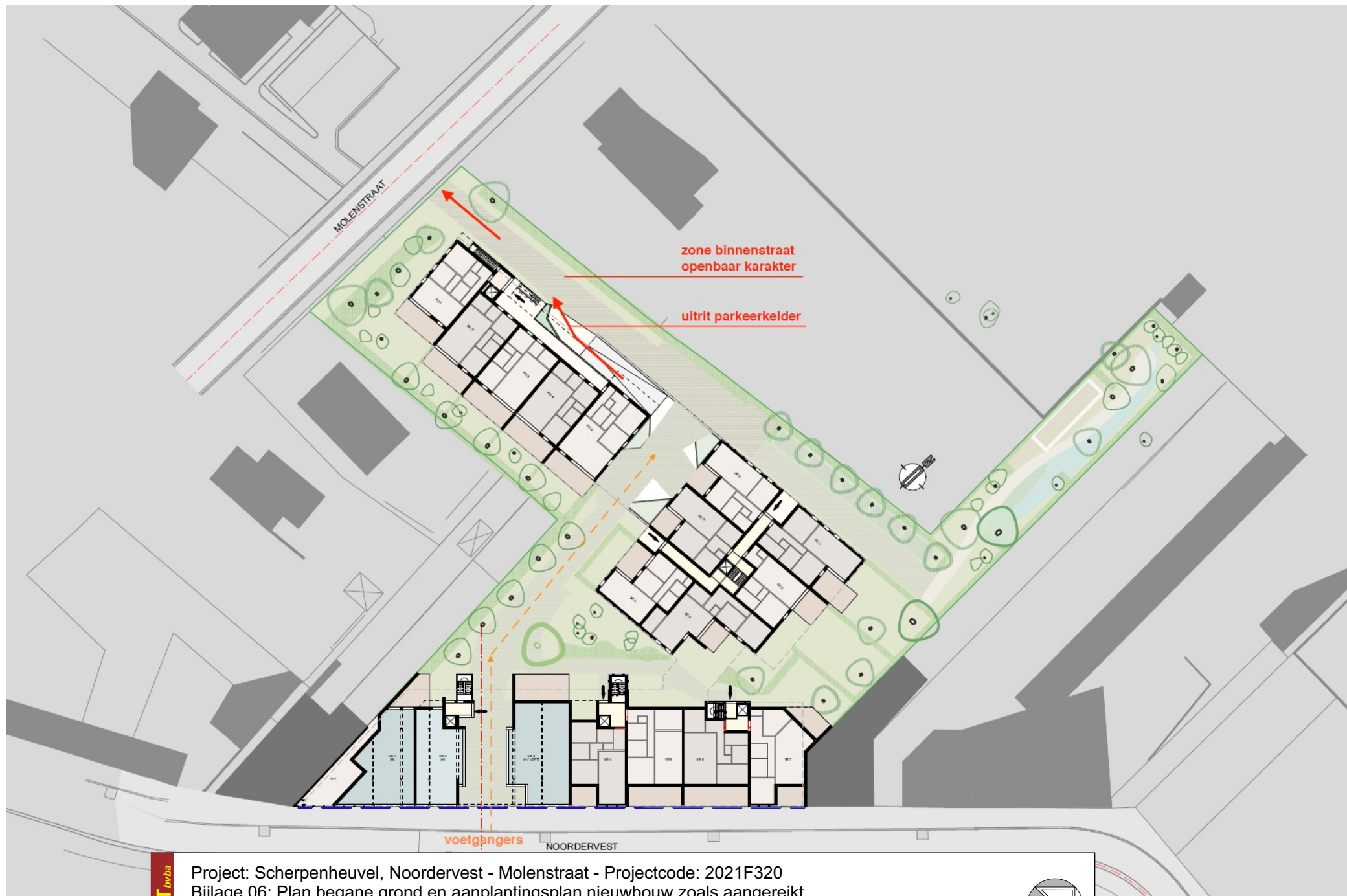

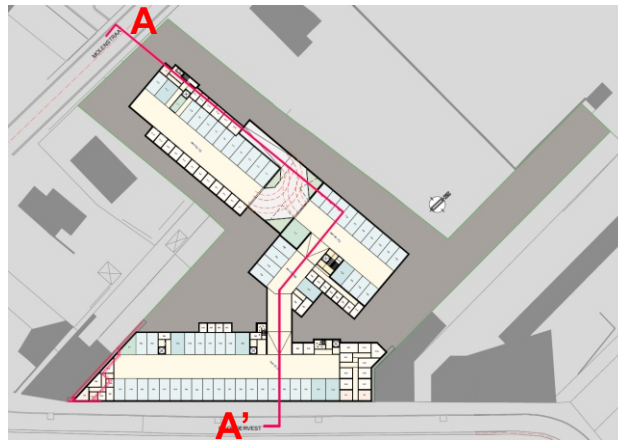
< 1000 m >

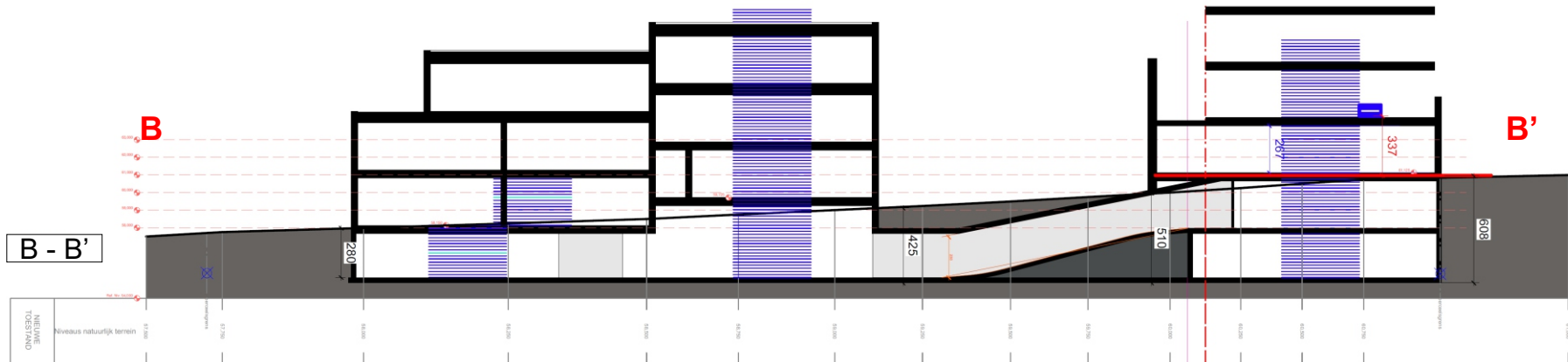
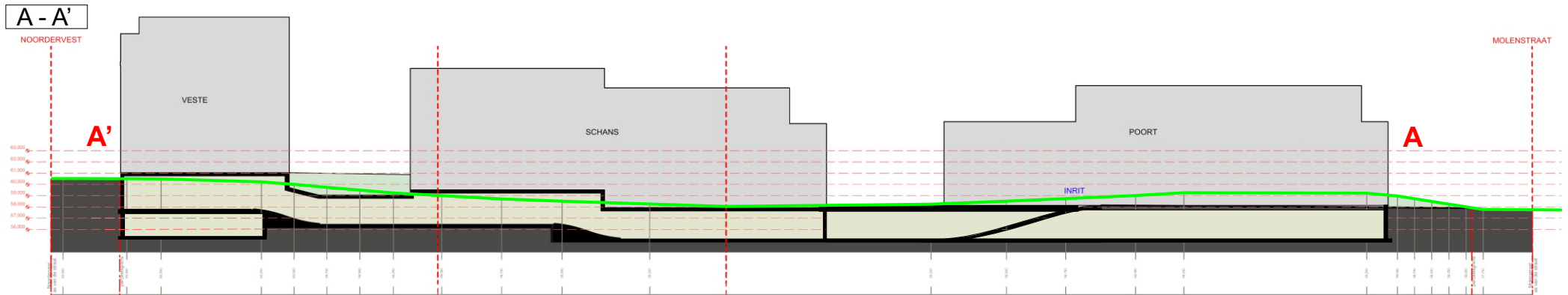

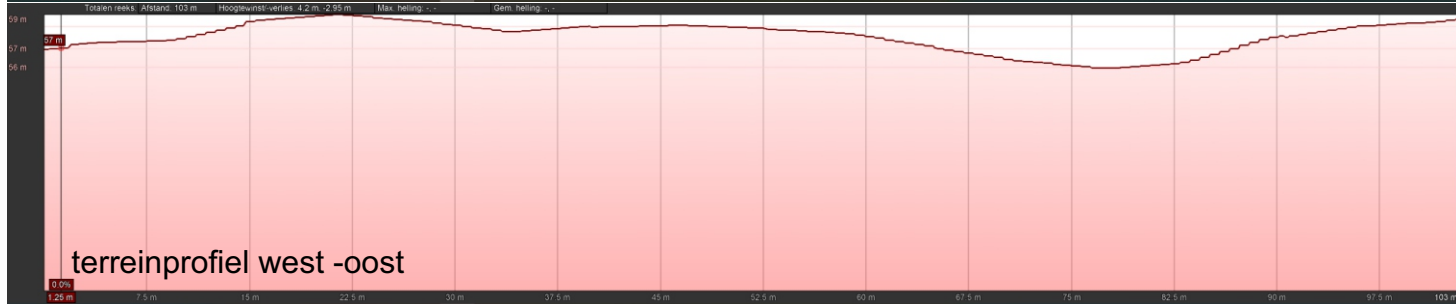
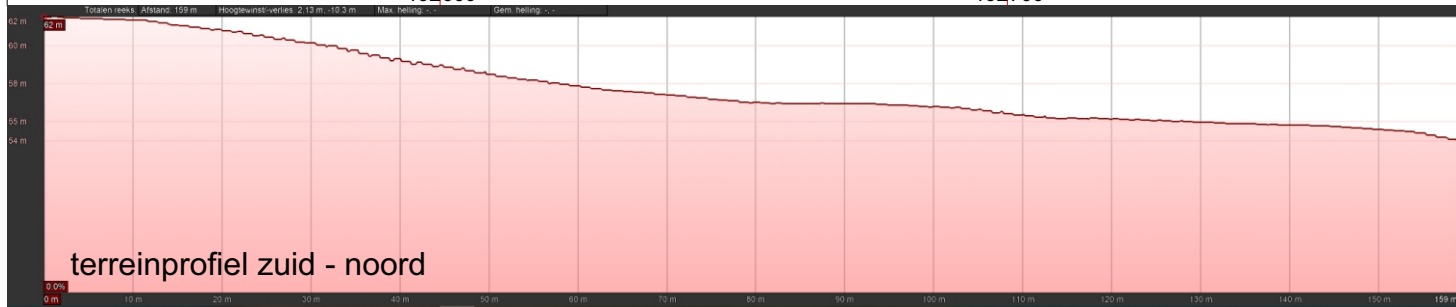
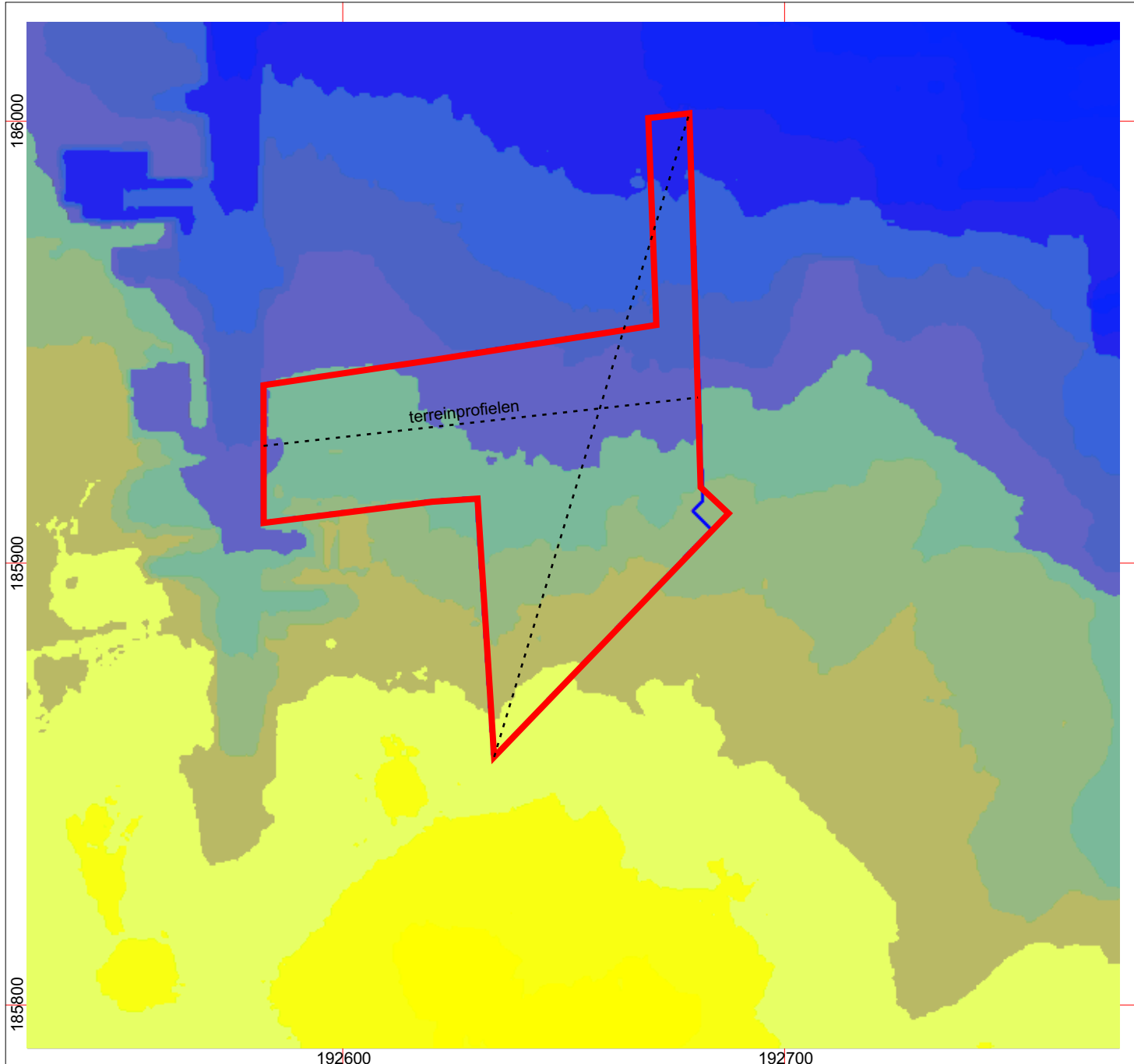

BEGANE GROND / KELDERS -1

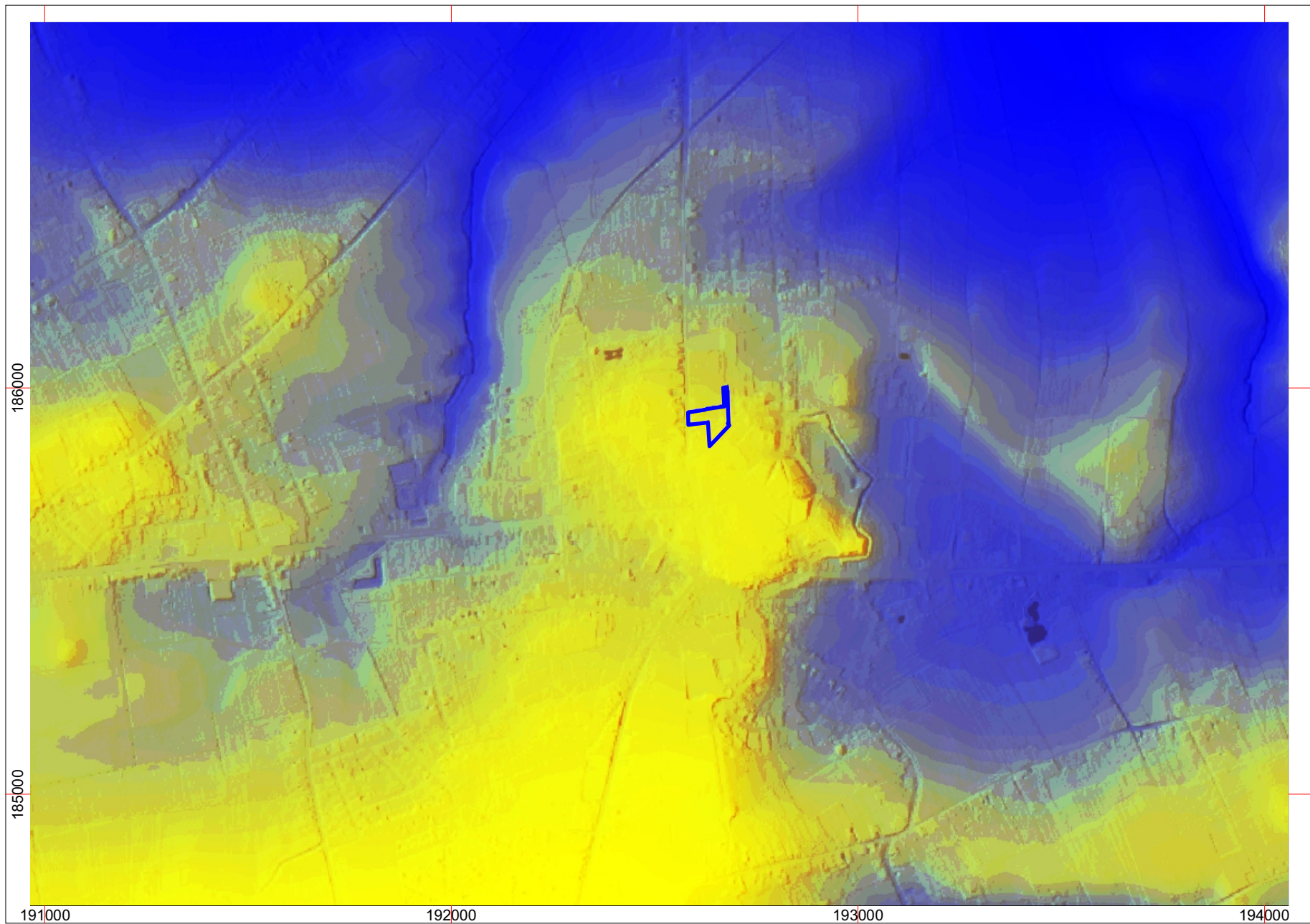

HST

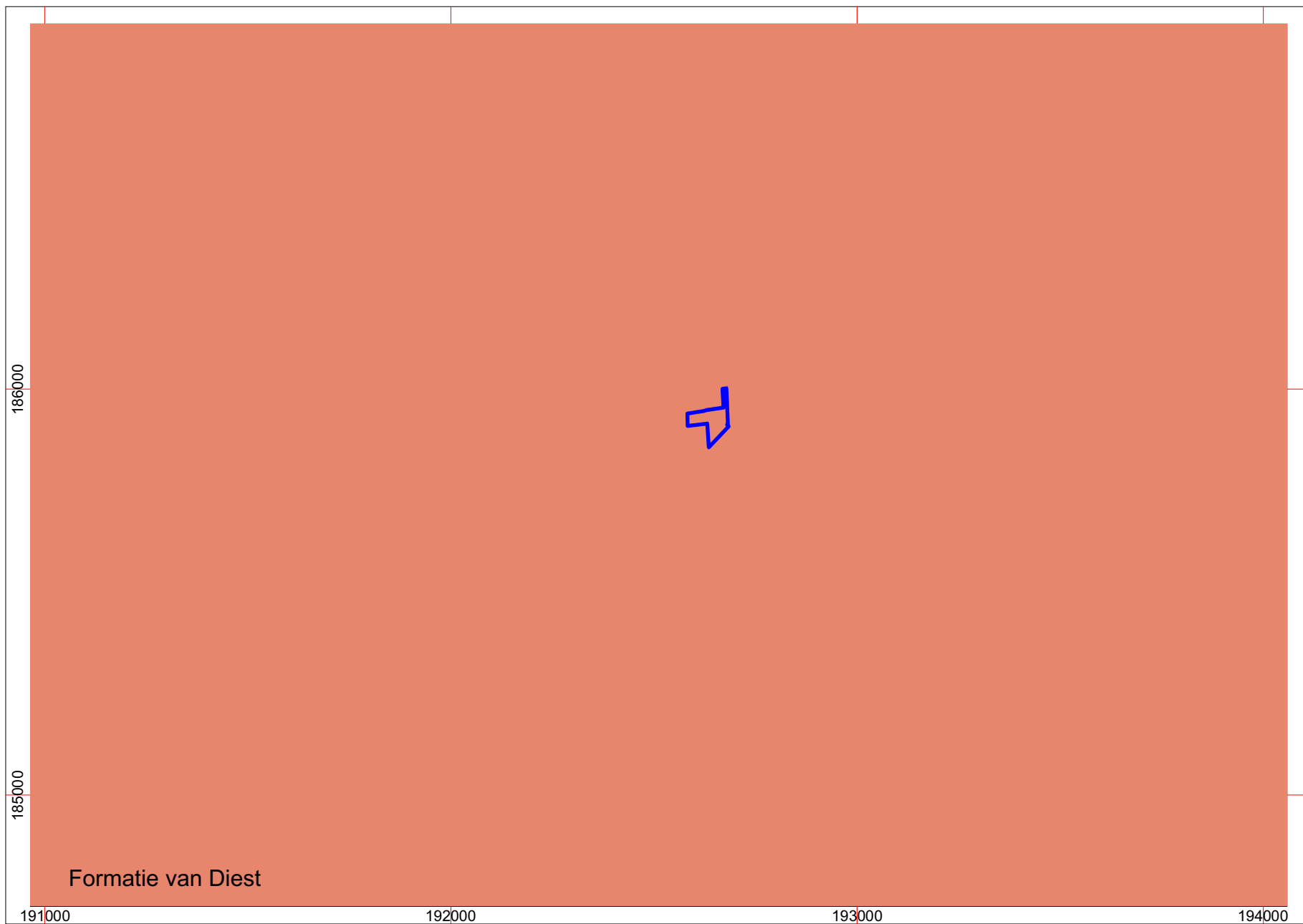
Project: Scherpenheuvel, Noordervest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 07: Doorsneden en terreinprofiel bestaand en nieuw zoals aangereikt
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

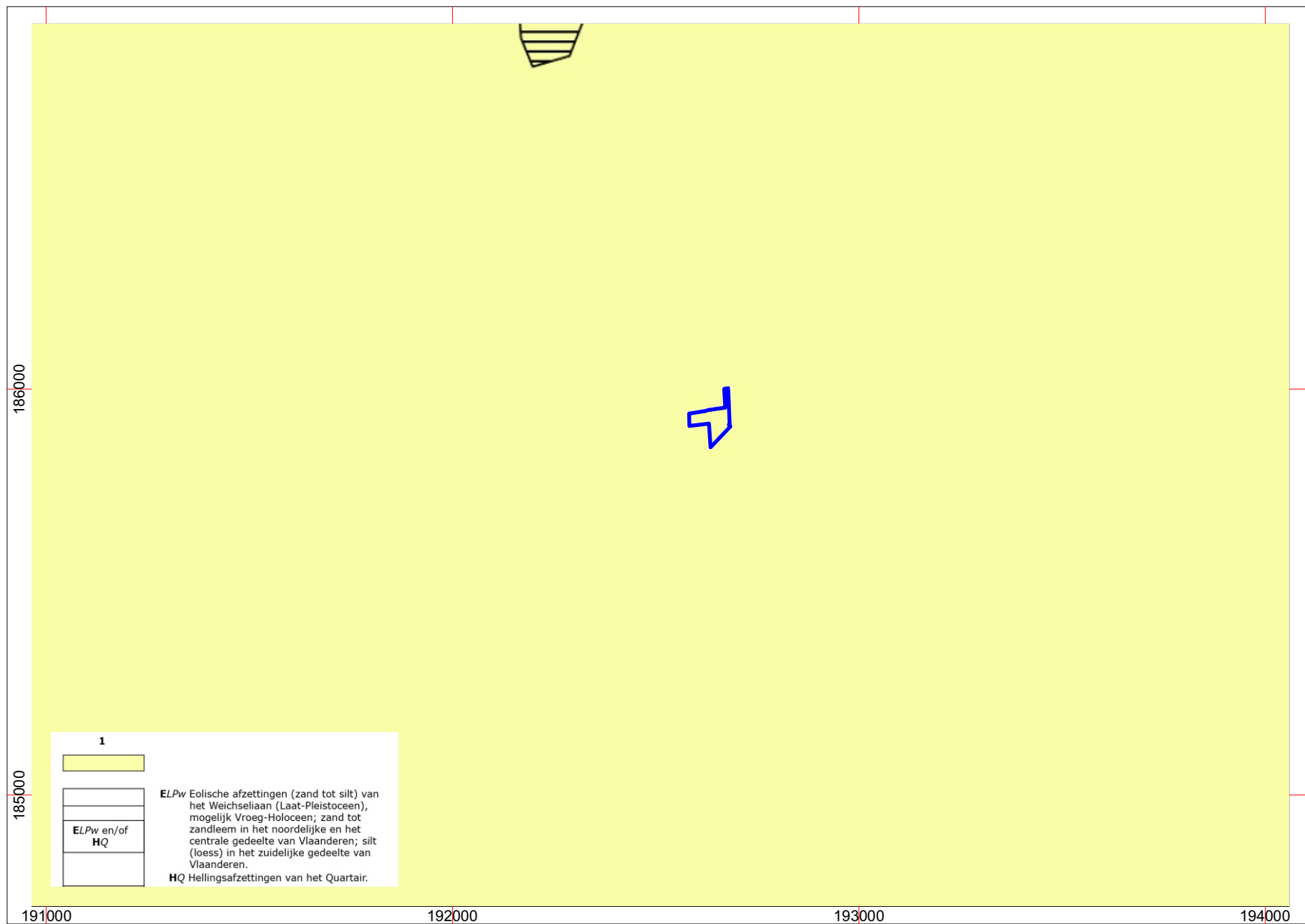

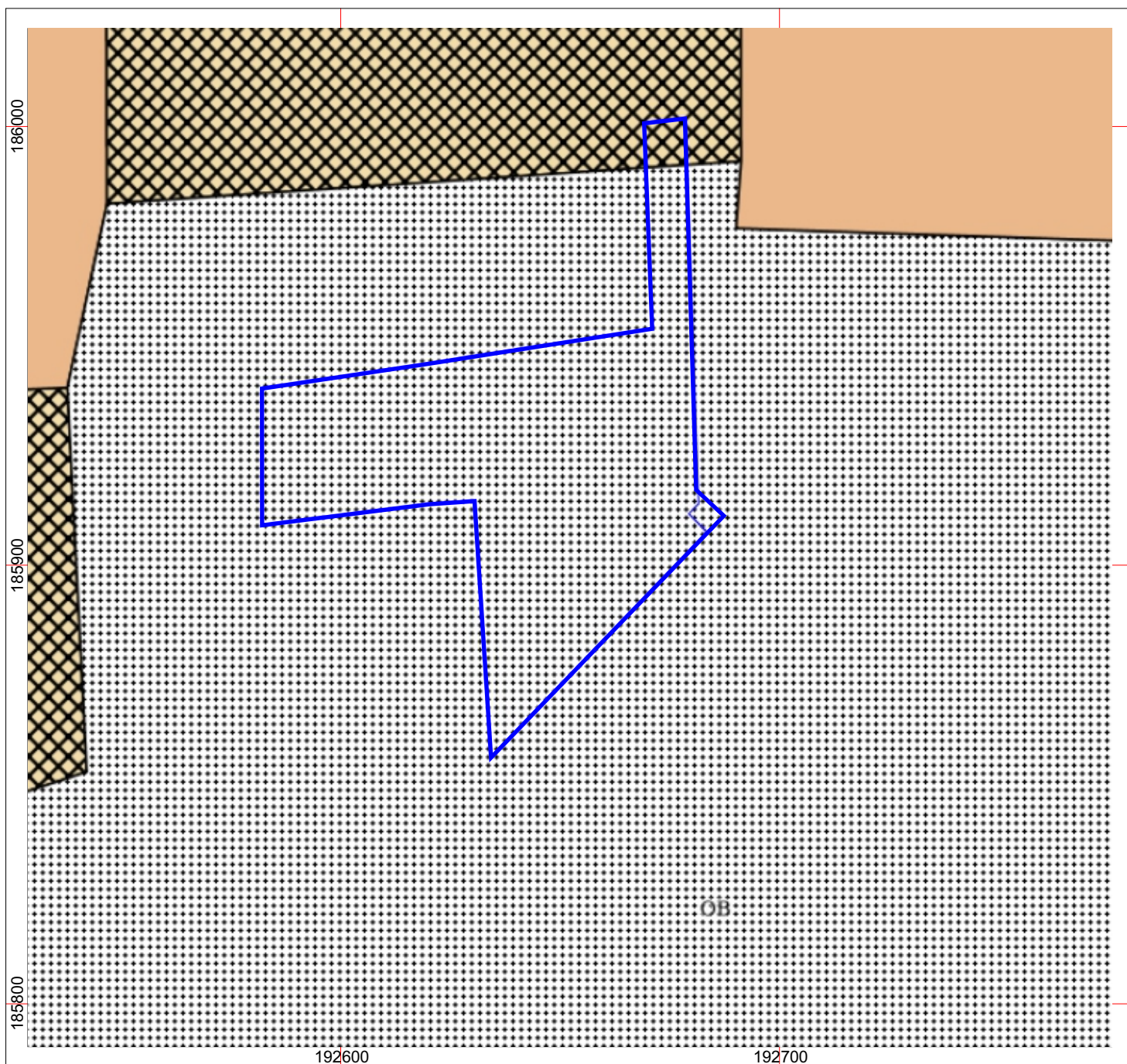

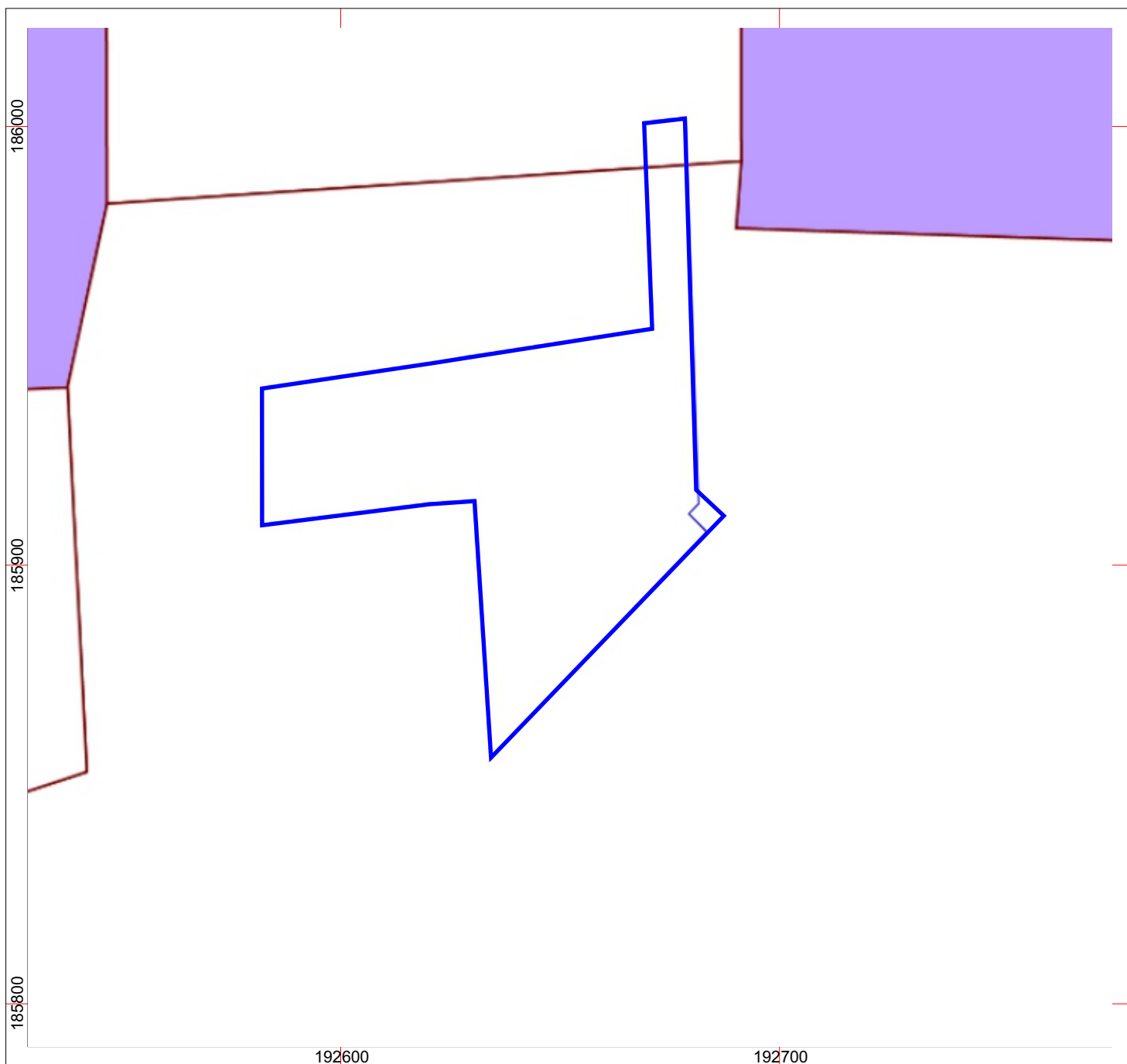
Project: Scherpenheuvel, Noordervest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 13: Quartair geologische situering van het projectgebied - Bron: geopunt.be
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

GRID: Lambert 72 coördinatenstelsel

< 1000 m >

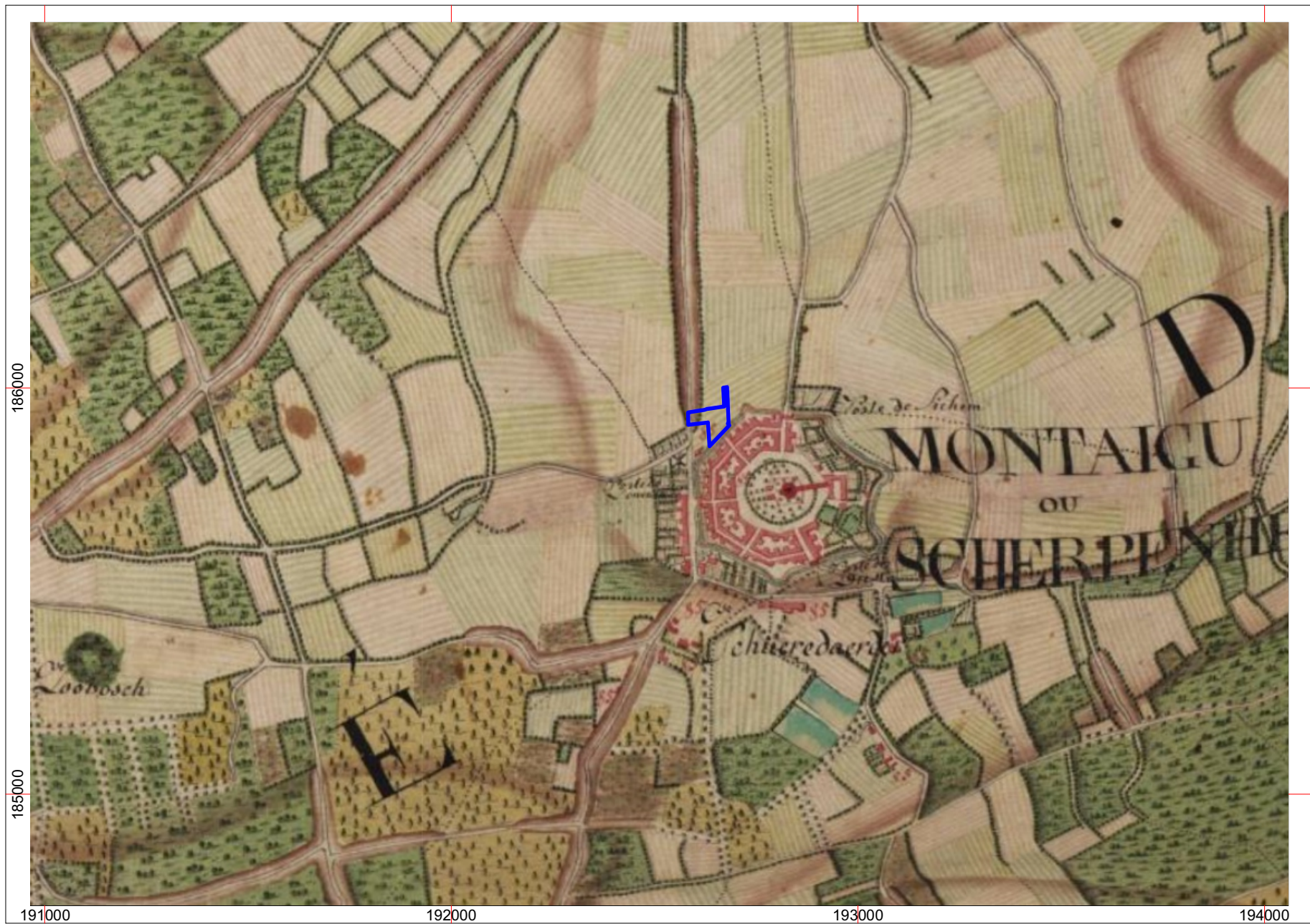

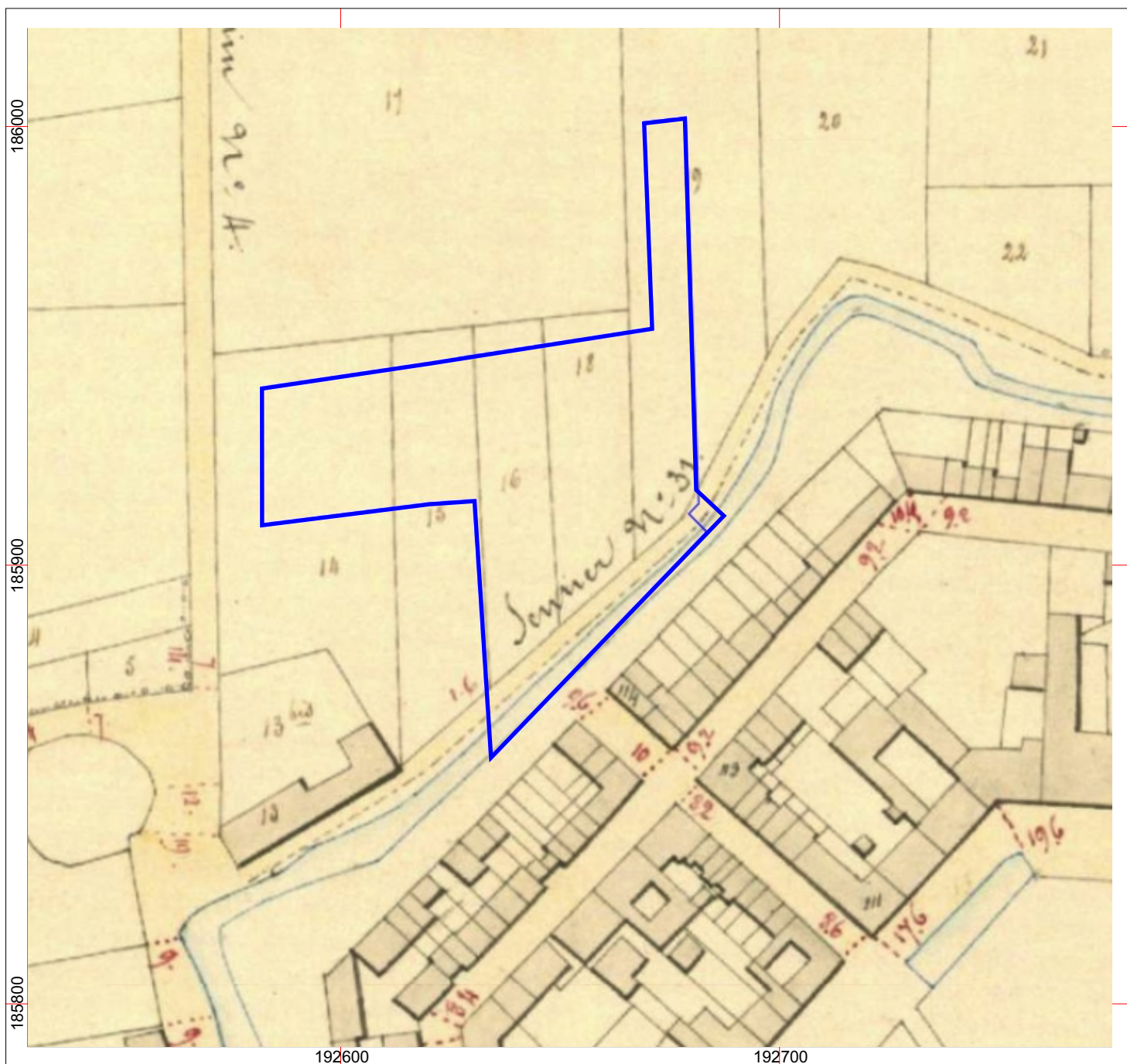
Project: Scherpenheuvel, Noordervest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 16: Bodembedekkingskaart, opnamejaar 2015 - Bron: www.geopunt.be
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

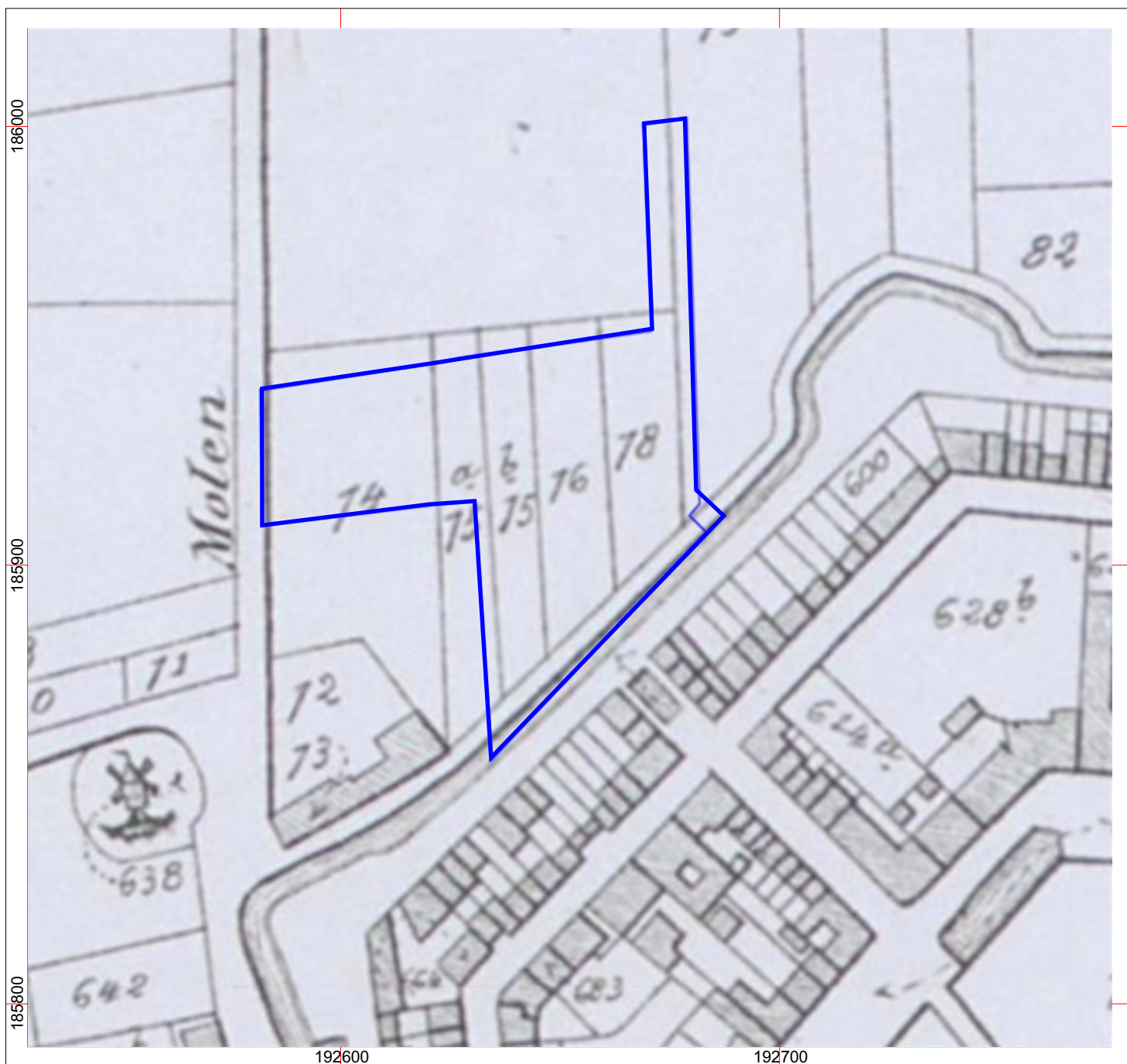
GRID: Lambert 72 coördinatenstelsel

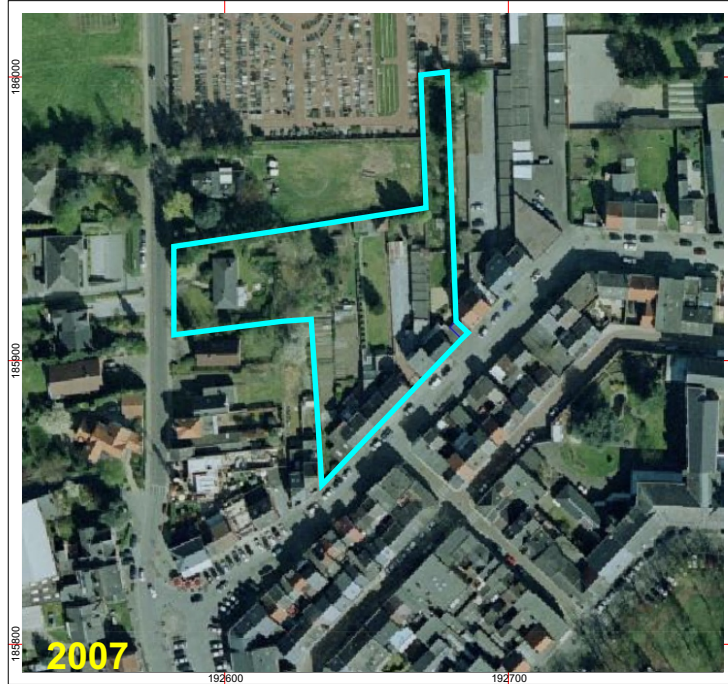
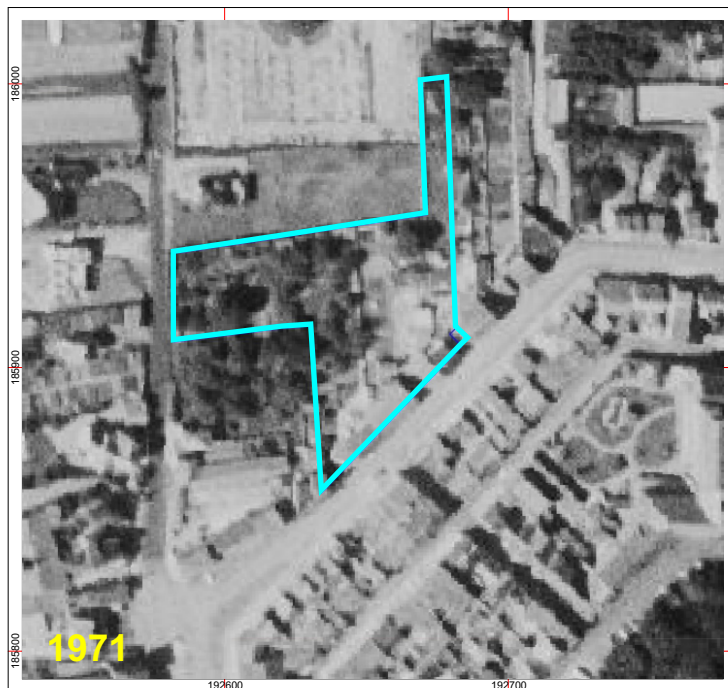

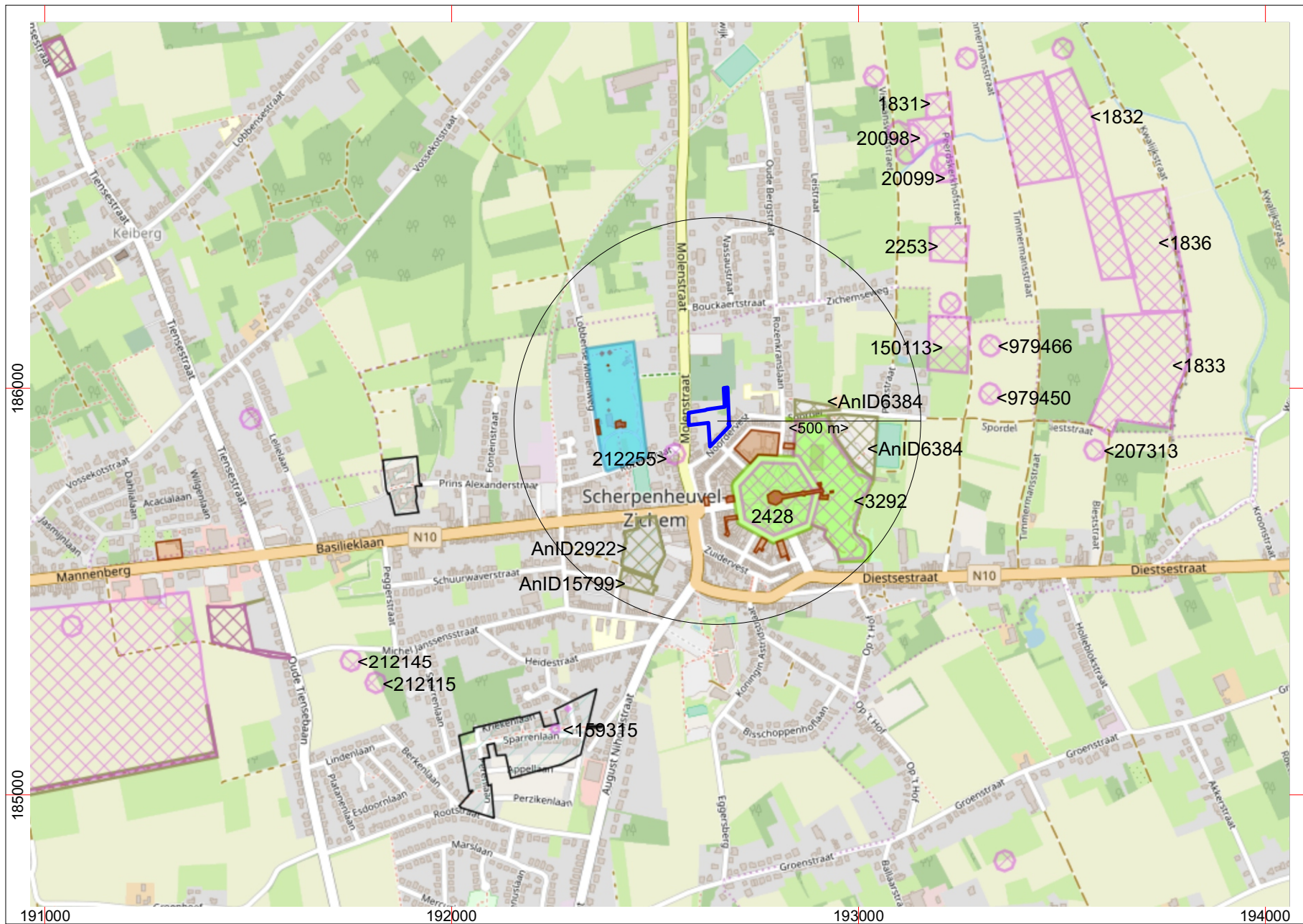
< 100 m >

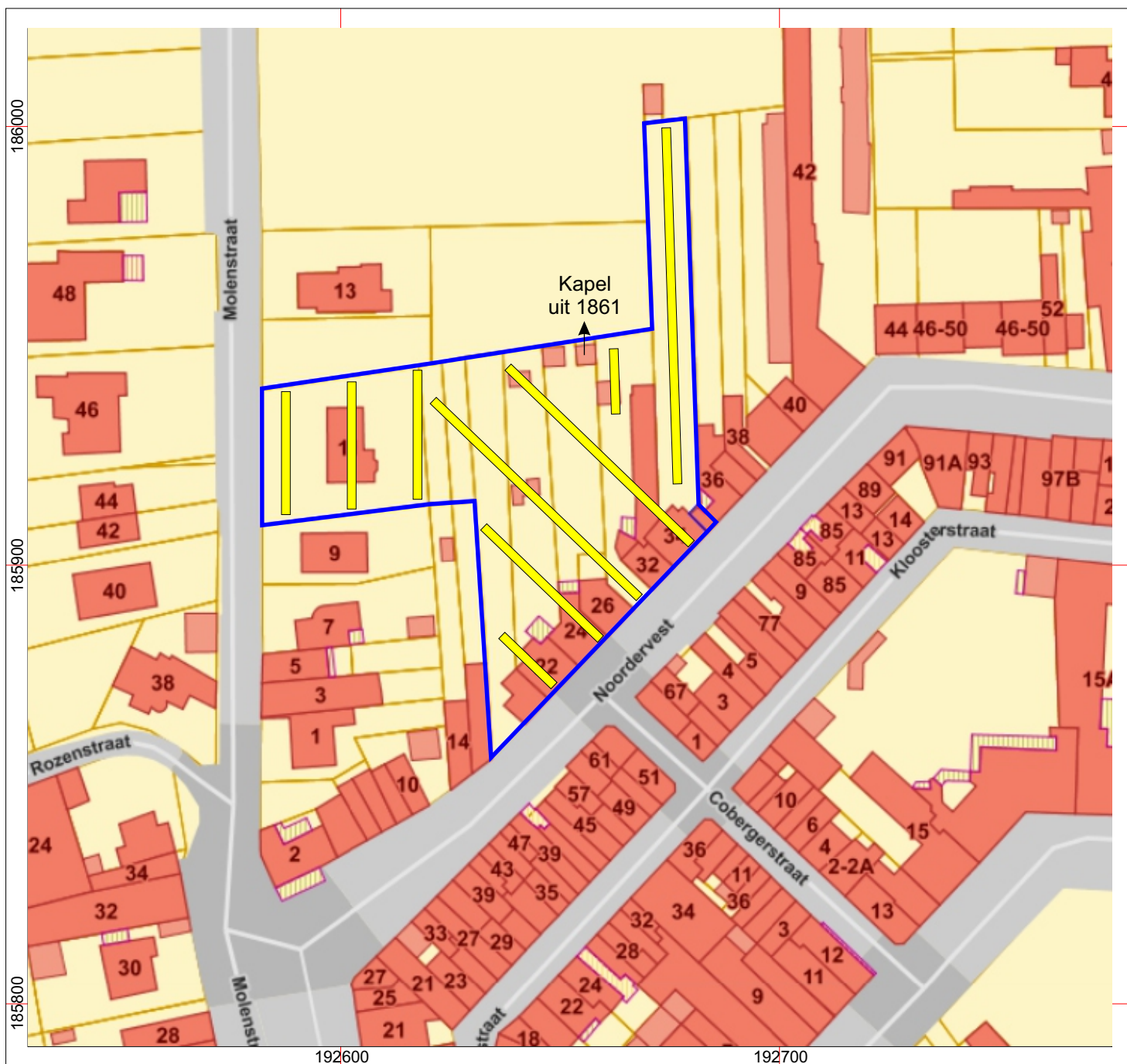
Project: Scherpenheuvel, Noordvest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 22: Archeologische situering van het projectgebied - Bron: geo.onroerendergoed.be
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

GRID: Lambert 72 coördinatenstelsel

< 1000 m >

Project: Scherpenheuvel, Noordervest - Molenstraat - Projectcode: 2021F320
 Bijlage 24: Voorstel inplanting proefsleuven - basis GRB, bron: www.geopunt.be
 Datum aanmaak plan: 27/06/2021 - situering plangebied blauw omkaderd

GRID: Lambert 72 coördinatenstelsel

< 100 m >